

Nowiny Rzeszowskie

Organ KW Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Rzeszów — Przemyśl — Krosno, sobota, 22 kwiecień 1950

MUZEUM LENINA W KRAKOWIE będzie symbolem wiecznej przyjaźni narodu polskiego z narodami ZSRR

Doniosła uchwała Miejskiej Rady Narodowej Krakowa

KRAKÓW. W 80 ROCZNICĘ URODZIN WIELKIEGO TWÓRCY PATRII BOLSZE WICKIEJ, PIERWSZEGO NA ŚWIECIE PAŃSTWA ROBOTNIKÓW I CHŁOPÓW, WŁÓDZIMIERZA LENINA, ODBYŁO SIĘ W KRAKOWIE UROCZYSTE, NADZWYCZAJNE POSIEDZENIE MIEJSKIEJ RADY NARODOWEJ.

W POSIEDZENIU UCZESTNICZYLI PRZEDSTAWICIELE PARTII, WŁADZ PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH, ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH I MŁODZIEŻOWYCH, WOJSKA ORAZ ŚWIATA NAUKI I SZTUKI. LICZNE REPREZENTOWANI BYLI RÓWNIŻ PRZODOWNICY MIEJSCOWYCH ZAKŁADÓW PRACY.

Na posiedzeniu tym zapadła doniosła uchwała — przyjęta entuzjastycznymi okrzykami na cześć twórcy i wodza Październikowej Rewolucji — o mającym w najbliższym czasie nastąpić otwarciu muzeum Lenina w Krakowie.

Po odegraniu hymnów państwowych radzieckiego i polskiego, uroczystość zagał przewodniczący M. R. W. tow. Wójcik. Złożył on hołd pamięci Włodzimierza Lenina i zapewnił, że nauki jego były i będą dla mas pracujących Polską, a w szczególności Krakowa, w którym przebywał on i pracował, drogowskazem, który wy-

tycza drogę do zbudowania socjalizmu w Polsce.

Obszerny referat o życiu i pracy Lenina w okresie, na który przypada jego pobyt w Krakowie, wygłosił prof. U. J. tow. Józef Sieradzki.

Następnie radna, przodownica pracy, Mikulska, odczytała uchwałę, która brzmi:

Uchwała Miejskiej Rady Narodowej m. Krakowa w sprawie utworzenia Muzeum Lenina

Wśród rewolucyjnych tradycji Krakowa, do których należy insurekcja kościuszkowska, Powstanie krakowskie 1846 r., wspomniane z uznaniem przez Marksa w „Manifestie Komunistycznym”; praca propagandowa i organizacyjna Ludwika Waryńskiego, twórcy Wielkiego Proletariatu, działalność rewolucyjna Feliksa Dzierżyńskiego i Juliana Marchlewskiego, wybitnych przywódców SDKPiL — do najdroższych tradycji należy dwuletni pobyt w naszym mieście wodza rosyjskiego i międzynarodowej klasy robotniczej, wielkiego przyjaciela narodu polskiego, Włodzimierza Lenina.

Pobyt ten przypadł na lata szczególnej wagi w historii rosyjskiego i polskiego ruchu robotniczego, gdy po przesileniu się reakcji zaczęła wzbierać fala rewolucyjna. Lenin przybył ze Szwajcarii do Krakowa w roku 1912, by móc stąd łatwiej kierować dojrzewającą w Rosji rewolucją.

Lenin stworzył w Krakowie, Poroninie i Białym Dunajcu kierowniczy ośrodek rewolucyjny o ogromnym zasięgu oddziaływania. Tu mieściło się Biuro Zagraniczne Socjal-Demokratycznej Partii Robotniczej Rosji podczas gdy Biuro Krajowe KC Partii, kierowane przez Stalina, pozostawało w Petersburgu. Tu odbywały się narady odpowiedzialnych kierowników Partii Bolszewickiej. Tu dwukrotnie przyjeżdżał Józef Stalin. Stąd wychodziły niemal codziennie artykuły Lenina do prasy bolszewickiej, w pierwszym rzędzie do założonej przez Stalina „Prawdy”.

Podczas swego pobytu w Krakowie, Lenin zacieśnił więzy łączące go z polskim ruchem rewolucyjnym. Lenin z najwyższą sympatią śledził walkę ludu polskiego o społeczne i narodowe wyzwolenie. Zgodnie z ogłoszoną przezeń zasadą samookreślenia narodów, zawsze występował w obronie prawa Polski do niepodległego bytu. Celem upamiętnienia tych świetnych tradycji miasta Krakowa, Miejska Rada Narodowa m. Krakowa na uroczystym posiedzeniu w dniu 21 kwietnia 1950 r. postanowiła w 80-lecie urodzin Lenina przystąpić do zorganizowania — Muzeum Lenina w Krakowie, które będzie widomą oznaką więzi łączącej wodza Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październiko-

wej z ludem polskim i miastem Krakowem.

Miejska Rada Narodowa m. Krakowa postanawia przeznaczyć na ten cel dom przy ul. Zygmunta Augusta Nr 11 i zwraca się do Ministerstwa Kultury i Sztuki z prośbą o rozciągnięcie opieki nad przyszłym Muzeum.

Muzeum Lenina w Krakowie zobrazuje życie i działalność twórcy Partii Bolszewickiej i pierwszego państwa socjalistycznego w szczególności zaś okres pobytu Lenina w Polsce i jego stosunek do polskiego ruchu rewolucyjnego i walki narodowo-wyzwoleńczej Polaków.

Muzeum Lenina w Krakowie będzie ośrodkiem promieniowania ideologii marksistowsko-leninowskiej, która toruje całej ludzkości drogę do lepszego jutra. Muzeum Lenina w Krakowie będzie symbolem wiecznej przyjaźni narodu polskiego z narodami Związku Radzieckiego, Polski Ludowej z ojczyzną socjalizmu zbudowanego pod wodzą najbliższego współbojownika Lenina i genialnego kontynuatora jego dzieła — Józefa Stalina.

Uchwałę powyższą Rada przyjęła burzą oklasków, długo manifestując na cześć Związku Radzieckiego i Generalissimusa Stalina.

Uroczystość zakończyły potężne dźwięki „Międzynarodówki”.

Prezydent RP Bolesław Bierut objął protektorat nad Tygodniem Oświaty Książki i Prasy

WARSZAWA. Nad „Tygodniem Oświaty, Książki i Prasy”, który odbędzie się w dniach 1—7 maja br. objął wysoki protektorat prezydent R. P. Bolesław Bierut.

Przewodnictwo Głównego Komitetu Obywatelskiego przyjął premier rządu R. P. — Józef Cyrankiewicz.

Naczelnym hasłem tegorocznego „Tygodnia” będzie „Oświata, książka, prasa w walce o trwałą pokój”.

„Tydzień” przeciwstawi ludobójczej „nauce” amerykańskiej, rozkładowi kultury burżuazyjnej — rozkwit pokojowej, humanitarnej kultury socjalistycznej. Umocni jeszcze silniej więzy bratniej współpracy kulturalnej ze Związkiem Radzieckim przez szerokie spopularyzowanie i przyswojenie zdobyczy oświaty, przodującej światu literatury i prasy radzieckiej. Zacieśni współpracę z bratnimi krajami demokracji ludowej, przez popularyzowanie ich literatury, osiągnięć ich oświaty i kultury. Umocni solidarność z walczącymi ludami krajów kapitalistycznych przez popularyzowanie ich postępów literatury i prasy.

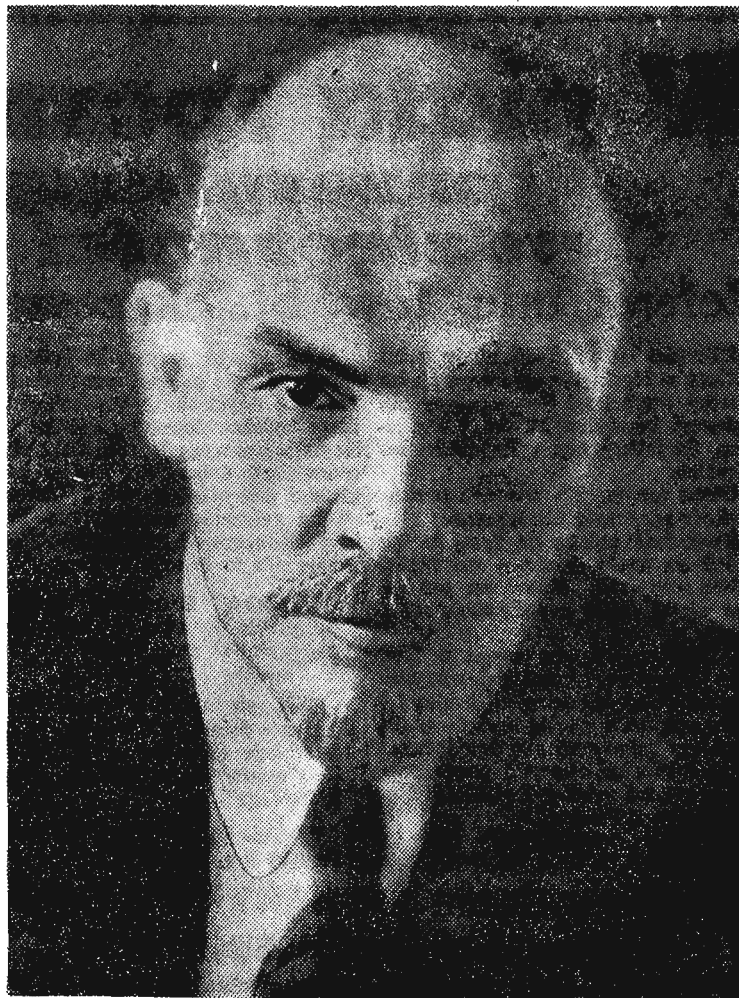
W Tygodniu Oświaty, Książki i Prasy popularyzowany będzie wszechstronny rozkwit oświaty, nauki i kultury socjalistycznej w ZSRR, stały rozwój kulturalny Polski i innych krajów demokracji ludowej, które w oparciu o własne narodowe tradycje kulturalne, osiągają coraz większe sukcesy w tworzeniu i upowszechnieniu nowej kultury socjalistycznej w treści, narodowej w formie.

Jednym z naczelnych zadań „Tygodnia” jest szeroka popularyzacja założeń planu 6-letniego. Równocześnie dokonany zostanie przegląd naszego dorobku kulturalnego i zmodernizowane będą masy do urzeczywistnienia zadań w dziedzinie oświaty i kultury.

Tegoroczny „Tydzień Oświaty, Książki i Prasy” będzie obchodzony pod hasłem spotęgowanej walki z analfabetyzmem i ciemnotą, pod hasłem wielkiego programu wychowania i szkolenia nowych kadr wśród mas ludowych.

Zadaniem „Tygodnia Oświaty, Książki i Prasy” będzie rozbudowanie ruchu korespondentów robotniczych i chłopskich. Podniesienie roli prasy, jako instrumentu kontroli mas, jako ostrego oręża krytyki i samokrytyki.

W zakresie oświaty młodzież, nauczycielstwo, komitety rodzicielskie i opiekunkę podejmować będą zobowiązania pomocy słabszym uczniom w polepszeniu wyników nauczania. Przewadzone będą pogadanki osnute na platformie ideowej „Tygodnia”, a zwłaszcza akcja podpisywania apelu sztokholmskiego.

Włodzimierz Iljcz Lenin

Depesze Generalissimusa Stalina i Przewodniczącego Prezydium Rady Najwyższej ZSRR N. M. Szwerownika do Prezydenta RP Bolesława Bieruta i do Premiera Józefa Cyrankiewicza

WARSZAWA. Przewodniczący Rady Ministrów ZSRR, Józef Stalin, przesłał do Premiera Józefa Cyrankiewicza następującą depeszę:

Do
PANA J. CYRANKIEWICZA
PREZESA RADY MINISTRÓW RZECZPO-
SPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA

Proszę Pana, Panie Premierze, o przyjęcie moich gratulacji z okazji 5 rocznicy podpisania układu o przyjaźni, wzajemnej pomocy i współpracy powojennej między Związkiem Radzieckim, a Rzeczpospolitą Polską. Przesyłam zaprzyjaźnionemu narodowi polskiemu i Rządowi Rzeczpospolitej Polskiej najlepsze życzenia nowych sukcesów w politycznym, gospodarczym i kulturalnym życiu kraju.

(—) J. STALIN.

WARSZAWA. Przewodniczący Prezydium Rady Najwyższej ZSRR N. M. Szwerownik przesłał do Prezydenta RP Bolesława Bieruta następującą depeszę:

Do
PANA B. BIERUTA
PREZYDENTA RZECZPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

WARSZAWA

Proszę Pana, Panie Prezydencie, przyjąć moje gratulacje z okazji 5 rocznicy podpisania układu o przyjaźni, wzajemnej pomocy i współpracy powojennej między Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich a Rzeczpospolitą Polską.

Jestem przekonany, że układ ten będzie również nadal służył sprawie ścisłej współpracy między naszymi narodami.

(—) N. SZWERNIK.

Zwycięski desant chińskich wojsk ludowych na wyspie Hainan

PEKIN. Agencja Nowych Chin ogłasza komunikat następującej treści:

W toku kampanii o zdobycie wyspy Hainan dwie potężne fale IV Armii Ludowej przebyły dystans bliski 50 km przez cieśninę oddzielającą Hainan od stałego lądu i wylądowały dnia 17 bm w odległości 40—50 km na zachód od Hoihou, stolicy wyspy.

Wojska ludowe wyruszyły z półwyspu Luicou na setkach okrętów desantowych o godz. 19,30 dnia 16 bm. w drogę do Hainanu. Stoczyły one zacieklą bitwę artyleryjską z okrętami Kuomintangu. Po przełamaniu tej przeszkody okręty z wojskami ludowymi dotarły do wybrzeża Hainanu. Po wylądowaniu wojska ludowe przerwały kilka kolejnych linii obrony Kuomintangu, w północnej części wyspy Hainan i zlikwidowały pulki kuomintangowskie broniące tych pozycji. Już w krótkim czasie po wylądowaniu wojsk ludowych wywołana została miejscowość Fukszan, stanowiąca ważny punkt obrony Kuomintangu.

W piątą rocznicę podpisania układu przesyłamy gorące słowa uznania wdzięczności i miłości narodom ZSRR

Referat min. tow. St. Skrzyszewskiego wygłoszony na akademii w Warszawie

Mija pięć lat od chwili, kiedy podpisaliśmy w Moskwie układ o przyjaźni i pomocy wzajemnej i współpracy powojennej pomiędzy Polską i Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich.

Układ ten ma dla naszego narodu doniosłe znaczenie historyczne.

Doniosłość polega na tym, że odwrócił on kartę dziejową stosunków polsko-rosyjskich. Mówił na ten temat wielki Stalin o podpisaniu traktatu:

„Znaczenie paktu polega na tym, że kończy on i grzebie dawne stosunki pomiędzy naszymi krajami i stwarza nam realną podstawę dla zmiany dawnych nieprzyjaznych stosunków na stosunki przyjazne i przyjaźni między Związkiem Radzieckim i Polską”.

(„Zbiór dokumentów” Nr. 42, październik, 1945 r. str. 56).

Stalinowska zasada równouprawnienia narodów fundamentem naszej suwerenności

W świetle wydarzeń w świecie, wobec faktów coraz większego uzależnienia politycznego, ekonomicznego, militarnego i kulturalnego krajów zmarszalizowanych przez Stany Zjednoczone, wobec wściekłych w swej bezsilności ataków na nasze granice zachodnie, wobec polityki popierania militarystów, rewizjonistów, w świetle praktyki imperialistów w rządzonej przez zdraździeckich agentów Jugosławii, w świetle ujawnionych podczas procesów na Węgrzech, w Bułgarii, Czechosłowacji i u nas faktów dywersyjnej działalności agentów amerykańskiego wywiadu bardziej niż kiedykolwiek dostarczył nam nieustraszonego, że ZSRR jest poręczą naszej niepodległości oraz suwerenności politycznej, gospodarczej i kulturalnej.

Nasze stosunki gospodarcze ze Związkiem Radzieckim są stosunkami nowego typu, nieznanymi w świecie kapitalistycznym.

Stosunki te, oparte na stalinowskiej zasadzie równouprawnienia wielkich i małych narodów, na zasadzie braterskiej współpracy i pomocy, stanowią fundament naszej suwerenności gospodarczej.

Stosunki te pomagają nam w jak najszybszym rozwoju sił wytwórczych oraz w osiągnięciu ostatecznego zwycięstwa socjalizmu.

Pierwsza umowa handlowa między nami i Związkiem Radzieckim zawarta w październiku 1944 roku, a więc jeszcze w czasie trwania walk z hitlerowskimi Niemcami, miała charakter dozażnej, bezinteresownej pomo-

Przy pomocy ZSRR i wysiłku polskich mas pracujących wykonamy plan 6-letni

Z kraju wielkiego przemysłu socjalistycznego otrzymujemy i otrzymywać będziemy sprzęt inwestycyjny, urządzenia dla wielkiej, nowoczesnej hut, zakładów energetycznych, fabryk, sprzęt dla odbudowy miast i portów, urządzenia wiertnicze itp. Z drugiej strony w Związku Radzieckim mamy bardzo korzystny i chłonny rynek zbytu dla naszego eksportu.

Z roku na rok zacieśniają się nasze stosunki gospodarcze ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej. Do ich planowego rozwoju przyczynia się powołana do życia w 1949 r. Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej.

Poważne znaczenie dla dalszego rozwoju stosunków gospodarczych, ze Związkiem Radzieckim ma uchwała Rady Ministrów ZSRR, podwyższająca kurs rubla w stosunku do walut zagranicznych.

Rubel radziecki, dzięki socjalistycznej polityce, polityce finansowej, stał się najmocniejszą walutą świata. Wartość rubla umacnia się w oparciu o ustawiczny planowy wzrost potencjału gospodarki radzieckiej.

Obok wymiany towarów niemiernie ważną jest współpraca Polski ze Związkiem Radzieckim na polu techniki i nauki.

Ogromne znaczenie posiada dla nas szeroka wymiana naukowo-technicz-

Jaka była przyczyna, że jeszcze w czasie wojny i po niej mogliśmy rozpocząć i zwycięsko kontynuować budowę podstaw lepszego ustroju społecznego bez wyzysku człowieka przez człowieka? Odpowiedź na to pytanie dał prezydent Bolesław Bierut w swoim referacie na kongresie Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Odpowiedź ta brzmi:

„Związek Radziecki umożliwił powstanie demokracji ludowej, bo zdecydował on o klęsce faszyzmu w Europie.

Związek Radziecki umożliwił powstanie demokracji ludowej bo bezpośrednio obecność Armii Radzieckiej obeszła nasza wroga klasowego”.

(„Nowe Drogi”, Nr. 1, styczeń — luty 1949 r. str. 33).

gospodarczej dla Polski. Na zasadzie bezprocentowego kredytu towarowego otrzymaliśmy wówczas szereg surowców oraz artykułów przemysłowych i rolniczych niezbędnych dla uruchomienia naszego życia gospodarczego sparaliżowanego przez wojnę i okupację hitlerowską.

Następne umowy gospodarcze, odnawiane co roku, pogłębiły i wzmocniły więź ekonomiczną, łączącą oba nasze kraje.

Naród polski nie zapomni faktu, że w latach 1946 — 1948, kiedy wskutek zniszczeń wojennych i nieurodzaju krajowi naszemu zagrażał głód, Związek Radziecki dostarczył Polsce ok. 1.800.000 ton zboża. Działo się to w czasie, kiedy na rynkach światowych zboże było artykułem deficytowym i kiedy w rękach amerykańskich bankierów chleb był nie tylko przedmiotem spekulacji i wysokich zysków, ale również środkiem nacisku politycznego.

W roku 1947 otrzymaliśmy od ZSRR pożyczkę kruszcową w złocie w wysokości przeszło 28 milionów dolarów. Dzięki tej pożyczce, mogliśmy na rynkach światowych dokonać zakupu towarów niezbędnych dla naszej gospodarki narodowej.

W roku 1948, który jest przełomowym dla stosunków gospodarczych polsko-radzieckich, podpisana została umowa kredytowa, na mocy której Polska otrzymała od Związku Radzieckiego największą w swej historii gospodarczej pożyczkę w wysokości, w przeliczeniu na walutę krajową, 180 miliardów złotych.

na, możliwość korzystania z bogatego dorobku nauki i techniki radzieckiej. Coraz szerzej i głębiej przebudowujemy wieś. Rozwój spółdzielni produkcyjnych, coraz szersze zastosowanie maszyn i traktorów, obok majątków państwowych, wzmocnia elementy gospodarki uspołecznionej na najbardziej zacofanym, to jest wiejskim, odcinku.

W roku 1934 wódz narodów Związku Radzieckiego — J. Stalin powiedział:

„Nasza polityka zagraniczna jest jasna. Jest to polityka zachowania pokoju i wzmocnienia stosunków handlowych ze wszystkimi krajami. ZSRR nie ma zamiaru zagrażać komukolwiek, ani tym bardziej napaść na kogokolwiek. Jesteśmy za pokojem i bronimy sprawy pokoju. Lecz nie boimy się groźb i gotowi jesteśmy odpowiedzieć ciemsem na ciós podżegaczy wojennych”.

„Kto pragnie pokoju i dąży do rzeczowych stosunków z nami, ten zawsze znajdzie u nas poparcie. Ci zaś, którzy próbują napaść na nasz kraj — otrzymają drugą, głąbiącą odpór, aby na przyszłość odczuli im się wtykać swój świeży ryj do naszego radzieckiego ogrodu”.

Przy skutecznej pomocy ZSRR i dzięki ofiarnemu wysiłkowi mas pracujących, z polską klasą robotniczą na czele, przed terminem wykonaliśmy plan 3-letni i podnieśliśmy stopę życiową w kraju. Przy dalszej braterskiej pomocy ZSRR i wciąż wzrastającym entuzjazmem naszych mas pracujących wykonamy z honorem plan 6-letni plan budowy podstaw socjalizmu w Polsce.

W dziedzinie nauki, kultury i sztuki coraz szerzej, głębiej i skuteczniej sięgamy do doświadczeń i wzorów radzieckich wspaniałego dorobku kultury socjalistycznej oraz korzystamy z pomocy radzieckich twórców i specjalistów. Uczymy się na nauce i sztuce radzieckiej. Chcemy doczekać się i doczekamy aby miczurinowska biologia dała lepsze urodzaje i rezultaty na naszych polach i naszym hodowcom. Pragniemy i doczekamy się tego, że korzystając pełną garścią, ostrym rozumem i życzliwym sercem z doświadczeń radzieckich i z własnych najlepszych tradycji, nasza sztuka i nasza literatura godna będzie na rodzie, zwycięsko budującego w swoim własnym państwie podstawy socjalizmu.

Historyczne znaczenie układu nie wyczerpuje się jednak tylko w jego wpływie na wewnętrzną sytuację. Polski: ma on również poważne znaczenie międzynarodowe.

ZSRR nauczył nas, że skutecznym środkiem walki o pokój jest umacnianie potęgi gospodarczej kraju

Kryzys ogarnia cały kapitalistyczny świat. Można dla przykładu podać parę wskaźników, zaczerpniętych z oficjalnych wydawnictw świata kapitalistycznego. Weźmy statystykę bezrobotnych. W okresie najgłębszego kryzysu, jaki przed wojną ogarnął świat kapitalistyczny w latach 1929 — 1933, liczba bezrobotnych w podstawowych krajach burżuazyjnych wynosiła 30—40 milionów ludzi. Dziś, w procesie narastania nowego kryzysu ekonomicznego liczba całkowitej lub częściowo bezrobotnych w państwach kapitalistycznych wynosi już 45 milionów ludzi.

Spada również produkcja przemysłowa i rolna w krajach kapitalistycznych. W III kwartale 1949 r. indeks produkcji przemysłowej spadł w porównaniu z poprzednim kwartałem (weźmy dla przykładu inne kraje w Anglii o 7 punktów, Francji o 17 punktów, Norwegii o 23 punkty).

Stawiany „plan Marshalla” zawiódł nadzieję zbawienia Stanów Zjednoczonych od kryzysu. Przeciwnie, przy spieszył on kryzys Zachodniej Europy i rykoszetem zaostrza kryzys w Ameryce. Obok kryzysu ekonomicznego wewnątrz wielkich i mniejszych państw kapitalistycznych nabrzmiewają i coraz bardziej na siłę nabierają wzajemne między nimi sprzeczności i konflikty. Taka jak od dawna uczą klasycy marksizmu — jest natura kapitalizmu.

Uczymy się i chcemy się nadal uczyć od Związku Radzieckiego

(Stalin, Zagadnienie Leninizmu, Warszawa, 1949 r. str. 443).

Słowa wypowiedziane w 1934 r. zostały czynem przypieczętowane w ostatecznej wojnie. Kto z nas może mieć wątpliwości, że klasa robotnicza świata, ludzie dobrej woli, pod wodzą ZSRR potrafią odeprzeć skutecznie wszelkie prowokacje.

Układ podpisany przed 5 laty jest jednym z ważnych ogniw systemu pokoju światowego i praktyka jego pięcioletniego wykonywania temu celowi służyła, jak również na przyszłość służyć będzie. Takie jest znaczenie układu z punktu widzenia polityki międzynarodowej.

Uczymy się i nadal chcemy się uczyć od ZSRR. Robimy to dlatego, że w ten sposób, i tylko w ten sposób, najskuteczniej służyliśmy sprawie pokoju, interesom mas ludowych u nas i poza granicami kraju.

W tych warunkach przedstawiciele monopoli kapitalistycznych oświadczają cynicznie, że wojna wyniesie taniej niż zbliżający się kryzys.

Ale to już nie są czasy pierwszej ani nawet drugiej wojny światowej. Rośnie na globie ziemskim, krzepnie nabiera siły i rozmachu w działaniu obóz pokoju.

Z najgłębszym uznaniem, z wiarą w lepszą przyszłość patrzą masy ludowe na robotników portowych w Marsylii, Neapolu i Hamburgu, którzy nie chcą wyładowywać broni imperialistycznej „Made in USA”. Na tych wspaniałych wzorach walki bohaterów klasy robotniczej Francji i Włoch uczą się skutecznie robotnicy innych krajów kapitalistycznych.

Uczą się masy od patriotów Chin i Wietnamu jak można i trzeba korzystać z broni, wyprodukowanej w imperialistycznych arsenałach, do zwycięstwa pokoju nad wojną postępu nad reakcją, zwycięstwa socjalizmu nad kapitalizmem.

Gwiazdą przewodnią, nadzieją pokoju, bohaterska niezwyciężona ojczyzna socjalizmu

Nauczył nas nie kto inny, jak Związek Radziecki, że kosmopolityzmowi należy wydać śmiertelną i konsekwentną walkę: że kosmopolityzmowi, „ideologii” imperializmu, trzeba przeciwstawić ludowy patriotyzm i proletariacki internacjonalizm. Ludowy patriotyzm kulturuje miłość do swego narodu, wyzywa masy do obrony wolności, niezależności i suwerenności narodowej. Proletariacki internacjonalizm uczy szanować wolność, niezależność i suwerenność innych narodów. Tego nauczył się świat od Związku Radzieckiego.

Tu leży m. in. przyczyna, dla której masy ludowe Francji, Włoch, Niemiec i innych krajów mówią swoim rządów: „Nikt nas nie musi do wojny przeciwko Związkowi Radzieckiemu”.

Usiłovali imperialiści przez czas dłuższy szantażować ludzką i mamić swoich obywateli perspektywą łatwego zwycięstwa przy pomocy monopolu w zakresie energii atomowej. Nic z tego nie wyszło. Wymyślono wobec tego nową historię o super-bombie wodorowej. Ten chwyt okazał się mało skutecznym.

Na trzeciej sesji Stałego Komitetu Światowego Kongresu Obrońców Pokoju w Sztokholmie, zapadła uroczysta uchwała i wśród ludzi dobrej woli na całej kuli ziemskiej zyskuje pełne poparcie.

Rezolucja ta powiada:

„PRZEDSTAWICIELE WSZYSTKICH NARODÓW ŻADAJĄ PEŁNEGO ZAKAZU STOSOWANIA ATOMOWEJ BRONI I UROCZYŚCIE OŚWIADCZAJĄ, ŻE BĘDĄ UWAGAĆ ZA PRZESTĘPCÓW WOJENNYCH RZĄDÓW KRAJU, KTÓRY PIERWSZY OŚMIELI SIĘ ZASTOSOWAĆ TĘ NIELUDZKĄ BRON”.

Niech wiedzą ci, co myślą o rzucając bombę atomową na spokojne miasta i o uśmiercaniu milionów

Nauczył nas tego wszystkiego zrodzony w Wielkiej Październikowej Rewolucji Związek Radziecki, wychowany przez Lenina i Stalina naród pierwszy w historii socjalistycznego państwa. Nauczył nas Związek Radziecki, że jedynym skutecznym środkiem walki o pokój jest umacnianie siły i potęgi gospodarczej, mocy i odporności ideologicznej oraz obronności kraju.

Wytykają imperialiści wszystkie siły, aby zatrzeć, zacczadzić ludzkie umysły i skłonić narody do wojny. Temu celowi ma służyć kosmopolityzm. Kosmopolityzm jest w rękach imperializmu środkiem do duchowego zniewolenia narodów wolność miłujących. Kosmopolityzm jest środkiem ideologicznej dywersji, celem złamania woli narodów do obrony swej niezależności: jest środkiem zaszczerpania narodom lekceważącego stosunku do narodowych interesów. Kosmopolityzm jest środkiem rozbrojenia duchowego narodów przez znieczulenie patriotycznych uczuć.

niewinnych obywateli, że czeka ich los przestępców hitlerowskich, którzy zawisli w pogardzie na szubienicy.

Widzą ludzie na świecie, że rząd ZSRR — mimo, że posiada tajemnicę energii atomowej — chce zakazać jej stosowania dla celów wojennych. Że chce ograniczenia zbrojeń.

Masy ludowe rozumieją coraz lepiej, że obok nich i na ich czele w obronie pokoju kroczy potężny Związek Radziecki, że w jednym szeregu obrońców pokoju, stoją kraje demokracji ludowej, że do obozu pokoju włączyły się „wielomilionowe Chiny”.

W Demokratycznej Republice Niemieckiej — jak powiedział Józef Stalin — klasa robotnicza ze swoją partią na czele „zakładają podwaliny jednolitych demokratycznych Niemiec”.

Wiedzą wszyscy, że motorem i gwiazdą przewodnią, nadzieją pokoju światowego jest potężny, bohaterski niezwyciężony, pogromca hitlerowskich Niemiec — Związek Radziecki. Wiedzą, że na straży pokoju i wolności narodów stoi niezwyciężona, bohaterska, zahartowana w walkach i zwycięstwach potężna Armia Radziecka i armie krajów demokracji ludowej od Szanghaju do Berlina.

Mało tego! Ludzie dobrej woli w świecie jak długi i szeroki, widzą, że fali podżegaczy wojennych przeciwstawia się nie tylko granitowa ściana armii pokoju, ale nowy, wyzwolony człowiek, wychowany w nowej socjalistycznej moralności, kochający lud więcej, niż swoje życie: przeciwstawia się nowa na gruncie wzmocniającego się socjalizmu powstała nauka, sztuka i kultura.

Tego nauczył nas Związek Radziecki.

Słusznie, sprawiedliwie i prawdziwie powiedział prezydent Bolesław Bierut:

„Przyjaźń z ZSRR, pomoc ZSRR, przykład ZSRR — oto jest podstawowe źródło naszych zwycięstw”.

W piątą rocznicę podpisania układu, przesyłamy gorące i serdeczne pozdrowienia narodom ZSRR, robotnikom, chłopom, inteligencji, oficerom i żołnierzom oraz wspaniałej, radzieckiej młodzieży.

Przesyłamy im pozdrowienia, słowa uznania, wdzięczności i miłości za to, iż idąc zwycięsko od socjalizmu do komunizmu, pomagają nam budować u siebie, w naszym kraju, ustrój sprawiedliwości społecznej, za które-

go urzeczywistnienie kładli życie najlepszych synów i najlepsze córki polskiego narodu, za urzeczywistnienie ustroju socjalistycznego.

NIECH ŻYJE ZSRR, OSTOJA POKOJU I POSTĘPU!

NIECH ŻYJE WIECZNA PRZYJAŹŃ POLSKO-RADZIECKA!

NIECH ŻYJE WÓDZ NARODÓW ZWIĄZKU RADZIECKIEGO I CAŁEJ POSTĘPOWEJ LUDZKOŚCI, CHORAŻY POKOJU, WIERNY I NIEZAWISNY PRZYJACIEL LUDOWEJ POLSKI, WIELKI STALIN!

Kto ponosi winę za „dwóje” — uczeń czy nauczyciel?

na marginesie obrad II partyjnej konferencji miejskiej w Rzeszowie

Siedzący obok mnie przewodniczący Zarządu Miejskiego ZMP tow. Rejkowski wyraźnie się oburzał.

— Powiedźcie sami — szeptał mi do ucha — miałem rację, czy nie? — Za jakie przewinienia „wlepił” im 15 „dwóje”?

Istotnie. Za jakie „grzechy”. Za to, że byli poprzedniego wieczora na akademii SFMD? Za to, że mówiono tam o międzynarodowej więzi młodej części świata? Za to, że młodzi nie chcą, by szafowano im życiem według upodobań monopolistów z Wall - Street? Za to, że pragną wraz z klasą robotniczą walczyć o pokój?

Pozostawmy jednak wypadek ten na uboczu i zainteresujmy się zagadnieniem jak n. p. ocenianiu wiadomości uczniów i kto ponosi odpowiedzialność za niedostateczny stopień.

Sprawa ta była przed kilku miesiącami tematem szerokiej dyskusji wśród nauczycielstwa. Wykazała ona jednak, w jak wysokim stopniu nauczyciele ulegali dawnym naleciałościom w ocenie pracy uczniów, jak różniczkowana była ilość kryteriów, które pozabawione były cech obiektywizmu. Wykazały jak chaos panuje w szkołach pod tym względem. Od lekcwowanego stosunku w ocenie pracy uczniów, uzależnionego od nastroju, osobistych sympatii i „widzi mi się” nauczyciela, do bardzo rygorystycznego podejścia do poszczególnych uczniów i klas. Dyskusja wykazała, iż skala kryteriów jest olbrzymia, niejednokrotnie powierchowna, nieprzemysłana i w skutkach mało wartościowa.

STARA MUSZTRA, CZY „PEDAGOGIKA” KAIROWA

W drukarni naszej pracuje w charakterze korektora ZMP-owiec Kuzniar. Pochodzi z Łańcuta. Dojeżdża codziennie do Rzeszowa. Pracuje na zmianie nocnej. Jest bardzo pilny i obowiązkowy. W ub. roku dojeżdżał do Gimnazjum. Obecnie uczy się w domu ze względu na warunki rodzinne. Do egzaminów końcowych przygotowuje się bez żadnych impulsów zewnętrznych. Jest to jeden z setek tysięcy dzieci robotników i chłopów, o których mówił Lenin, że „dziewięć dziesiątych ludzi pracy zrozumiało, że wiedza staje się orężem w ich walce o wyzwolenie i że ich niepowodzenie tłumaczy się niedostatecznym wykształceniem”.

— Często bywa — opowiada Kuzniar — że uczeń nie odpowie właściwie, na zadane pytanie. Rozgiewany nauczyciel miał wyjasnić zagadnienie, ulesiony często gwałtem wola na całą salę: — sładaj balwanie, po co się pchasz do szkoły, gdy miejśce twoje przy krowach!

Bywa, że po takim incydencie uczeń nie jest pytany przez całe półrocze. Nauczyciel „zapamiętał” sobie ten jeden wypadek i nie zwraca więcej na ucznia uwagi. Z drugiej strony uczeń za skonfundowanie wobec całej klasy, odczuwa przez długi okres żal do wychowawcy.

Niestety. Wśród wielu wychowawców zachował się utarty zwyczaj kierowania się oceną wiadomości ucznia na podstawie jednorazowych, a często subiektywnych kryteriów.

U tych, przesiąkniętych metodą nauczania w szkołach burżuazyjnych — wychowawców, — miernikiem oceny jest nieukończona ilość faktów i dat bez potrzeby pogłębienia przedmiotu.

Znane są przedwojenne przykłady pamięciowego kucia suchych cyfr do egzaminów maturalnych, bez analitycznego i przemysłanego przyswojenia sobie materiału.

Nic też dziwnego, że skostniałe i ograniczone formy nauczania były zwalczane z całą ostrością w Związku Radzieckim, że w rezultacie długotrwałej walki o nowy styl i sposób nauczania, powstała nowa socjalistyczna pedagogika, torująca sobie zwycięsko drogę w krajach demokracji ludowej. Wglądnijmy zatem do doświadczeń radzieckich.

„Ocena wiadomości — pisze znakomity uczonek radziecki Kairov w „Pedagogice” — jest dla ucznia ważnym środkiem pobudzającym do systematycznej pracy. Ale, aby ta ocena była istotnie skutecznym środkiem, pomagającym w walce o lepsze wyniki nauczania, musi ona być uzasadniona konkretnymi danymi w osiągnięciach czy też braku ucznia w zakresie poszczególnych przedmiotów.

Jeżeli nauczyciel — pisze Kairov — stawia stopnie niedostateczne i do tego się ogranicza — to uczeń nie wie, czego on nie umie i jak ma usunąć braki. Trzeba koniecznie na tej samej lekcji wskazać uczniowi, jakie ma braki i co ma zrobić, aby je usunąć”.

Wracając zatem do dyskusji w tej sprawie na konferencji partyjnej i do niesłusznego udzielenia 15 stopni niedostatecznych w Szkole Handlowej, należy na przykładzie naukowej pracy radzieckiego uczonego stwierdzić, że metoda owego nauczyciela, była szkodliwa, nie przynosiła mu autorytetu, ani też korzyści uczniom.

Jakże wobec tego wygląda w praktyce radziecki system nauczania? — Kto według radzieckich pedagogów ponosi odpowiedzialność za niedostateczny stopień — uczeń czy wychowawca?

NAUCZYCIEL WINIEN WALCZYĆ O Dobre WYNIKI NAUCZANIA

Nauczycielka Maria Drażkiewicz, która w okresie wojny przebywała w Związku Radzieckim, podaje interesujące szczegóły walki nauczycielstwa radzieckiego na froncie oświatowym.

— Każdy nauczyciel — pisze ob. Drażkiewicz — wiedział, że odpowiada za każdego z powierzonych mu uczniów przed Partią, władzami szkolnymi, a przede wszystkim przed własnym sumieniem.

Oto obrazek: „Nauczycielka literatury z Leningradu — Maria Nikołajewna, wybiera się w trzaskającej mroź do Wani Gorbunowa, który zaczyna się zaniedbywać w nauce. (W domu pozostawia stos niepoprawionych zeszytów i chorą matkę).

Gdy próbuję ją wstrząsnąć, powiada: „Nie mogę nie iść. Jego ojciec jest na froncie, matka pracuje w kopalni. Mnie powierzyli syna. Co odpiszę ojcu, gdy mnie w kolejnym liście zapyta dlaczego chłopiec się zaniedbał?”

Podobnie do robotników radzieckich, walczących o wysokie wyniki wydajności pracy, tak też nauczyciele radzieccy walczą o dobre wyniki nauczania.

— Co robiliśmy — pisze Drażkiewicz, by osiągnąć wysokie wyniki nauczania?

— Uczeń mógł otrzymać stopień niedostateczny. Ale nie wolno go było zostawiać w tym stanie. Co-

dzien zostawał nauczyciel z „dwójkami” i pilnował, żeby materiał był przerobiony. Dzięki temu nieodrabianie zadanych lekcji było rzadkością, gdyż to się „nie opłacało”. Uczeń taki wiedział, że będzie wkrótce znów pytany nie tylko z bieżącego, ale i z tego, z czego otrzymał niedostateczną. „Dwójka” nie mogła długo obciążać konta ucznia.

Nauczyciel stawiając ocenę komunikuje ją uczniowi: „Otrzymałeś tylko 3-kę, bo nie znałeś jeszcze tego i tego, a szkoda, ciebie stać na to, by to opanować.

Albo: — „Widzisz, dziś było lepiej — masz pełną trójkę. Jeszcze trochę wysiłku, a będziesz zupełnie dobrym uczniem”.

Zagadnienie stylu i formy szkolenia nie może być oderwane od całości naszego życia. Tow. Bierut na III Plenum KC wskazał wszystkim czynnikom partyjnym, gospodarczym, kulturalnym i społecznym, że jedynie szerokie stosowanie krytyki i samokrytyki może dać pozytywne rezultaty. Przez samokrytyczną analizę można ustalić najbliższy odcinek naszej pracy, by móc w wyniku skoncentrować uwagę na usprawnieniu go. Ale właściwe stosowanie krytyki i samokrytyki wymaga podniesienia poziomu ideologicznego, tym bardziej dla tego, który kształtuje świadomość socjalistyczną przyszłych pokoleń.

I dlatego na konferencji partyjnej, delegat tow. Kościelny nie sięgnął do niezagadnionego oręża krytyki i samokrytyki. Nie też dziwnego, że nie mógł ustalić, gdzie jest t. zw. „waskie gardło”, i jakie środki szkolna organizacja partyjna winna przedsięwziąć, by zapobiec podobnym niezdrowym wypadkom.

„Przed armią nauczycieli — mówił Lenin — stoją gigantyczne zadania oświatowe. Muszą oni wyzwoić życie, wiedzę spod jarzma burżuazyjnych przesądów. Nie mogą oni ograniczyć się do wąskich ram szkolnej działalności. Nauczyciele powinni zlać się z masami i powiązać swą pracę z aktywną działalnością społeczną”.

Jednak, by móc innym okiem spojrzeć na obecną rzeczywistość, by móc zerwać ze skostniałymi formami burżuazyjnej nauki, rzeczą niezbędną jest pogłębienie samokształcenia ideowo-politycznego, by przejawiały pozytywne dorobek kultury starego ustroju, zbudować na nowych, zdrowych podstawach kulturę socjalizmu.

Jan Adamowski.

W 5 rocznicę podpisania układu polsko-radzieckiego

Rzeszowski świat pracy i młodzieży szkolna obchodzili uroczystości 21. bm. 5-tą rocznicę podpisania układu polsko-radzieckiego. Staraniem kół TPRP odbyły się w Rzeszowie w większych zakładach pracy oraz szkołach średnich, na WSK, Centrali Handlowej Materiałów Budowlanych, w Wojewódzkiej Komendzie „SP”, Wbiewódzkim Urzędzie Bezpieczeństwa, w Wojewódzkiej Komendzie M. O., PZUW, Izbie Skarbowej, Gimnazjum i Liceum Administracyjno-Handlowym, Krańskim, Szkole TPD uroczyste akademie. Ponadto odbyły się 72 masówki w pozostałych zakładach pracy i szkołach oraz paranki i pogadanki w szkołach podstawowych.

Szczególnie uroczysta akademia odbyła się w Gimnazjum i Liceum Administracyjno-handlowym. Licznie zgromadzoną młodzież i grono profesorów tutejszego zakładu powitał na wstępie prof. tow. Kielarski, po czym kol. J. Ostapowicz wygłosił referat o znaczeniu układu polsko-radzieckiego dla obu narodów, dla sprawy utrwalenia pokoju.

W części artystycznej akademii uczennice i uczniowie wygłosili wiersze rosyjskich i polskich poetów, m. in. jeden wiersz Puszkina w języku rosyjskim.

Na zakończenie akademii młodzież odśpiewała Międzynarodówkę. (M)

Porozumienie będzie bodźcem do lepszej pracy

Listy czytelników o porozumieniu między Państwem a Episkopatem

Podpisanie porozumienia między przedstawicielami Rządu i przedstawicielami Episkopatu zostało przyjęte z uznaniem i zadowoleniem przez całe społeczeństwo polskie. Unormowanie stosunków między Państwem a Kościołem na platformie polskiej racji stanu, pozwoli skonsolidować naród do walki o gospodarcze i polityczne wzmocnienie naszego kraju, pozwoli scementować naród do walki o pokój, którego tak pragną masy ludowe.

O żywym zainteresowaniu opinii publicznej zawartym porozumieniem świadczy wypowiedzi ludzi, wierzących katolików, którzy pracując nad odbudową kraju, gorąco pragnęli zlikwidowania dotychczasowego stanu, tym bardziej, rząd Polski dawał

liczne dowody dobrej woli i chęci do porozumienia.

Do redakcji naszej napływają listy naszych czytelników, którzy tą drogą wyrażają swe zadowolenie z zawartego porozumienia.

Kustosz Muzeum Rzeszowskiego ob. Franciszek Kotuła pisze m. in.: „Mnie osobiście ucieszyła wiadomość o porozumieniu między Państwem a Kościołem.

Wierzę, że przyniesie to pożytek całemu narodowi w wspólnej walce o dobrobyt i pokój”.

Listy czytelników tchną nadzieją, że nie będzie więcej niesłusznym prób rozdzicia narodu na wierzących i niewierzących. Wszyscy dążą do jednego celu: pracy dla Polski Ludowej, pracy dla utrwalenia pokoju.

Czekamy na pismo biskupa

65-letni przeor zakonu Bernardynów w Rzeszowie ks. Jeremiasz pisze:

„Porozumienie jest modus vivendi w dotychczasowych stosunkach. Wskazuje bowiem, że wbrew upartym twierdzeniom, nie nie przeszkadza duchowieństwu pracować nad religijnym wychowaniem społeczeństwa w innym systemie społeczno-politycznym.

Porozumienie było konieczne dla obu stron, gdyż w przeciwnym razie doprowadziłoby do niepotrzebnego zaostrożenia stosunków.

Uważam 3-ci punkt porozumienia za bardzo słuszny. W granicach naszego kraju powinno się formować diecezje polskie, lecz nigdy zagranica nie powinna i nie może mieć władzy nad nami. Chcemy pracować nad sobą i dla siebie w granicach naszego państwa.

Nie znając potrzeb naszego kraju i społeczeństwa, zagranica może nam tylko narzucić swoją wolę, często sprzeczną z potrzebami naszego społeczeństwa. Dlatego punkt o zmianie biskupstw rezydencyjnych na stałe ordynariaty biskupie jest jednym z najbardziej słusznych.

W związku z tym powinniśmy zwalczyć z całą ostrością wszelkie an-

typolskie i rewizjonistyczne wystąpienia części kleru niemieckiego”.

Ksiądz przeor Jeremiasz stwierdza również, że dążenie rządu o przeobrażenie wsi, że zasada budownictwa spółdzielni, jest w pełni zgodne z etycznymi założeniami Kościoła.

Mówiąc o konieczności mobilizowania społeczeństwa w walce o pokój stwierdza:

„Uchwały Sztokholmskiej Sesji Światowego Kongresu Obróńców Pokoju należy wpoić w każdego uczciwego człowieka, któremu bliska jest sercu odbudowa kraju. Wokół tej uchwały i Manifestu Polskiego Komitetu Obróńców Pokoju należy zmobilizować cały naród, by w codziennej pracy nad odbudową Polski wzmocnić siły pokoju.

Spodziewamy się od biskupa pisma, według którego będziemy realizować porozumienie w pracy codziennej.

Jeśli wskazanym, by pismo takie dotarło jak najszybciej do duchownych, gdyż sprawa naszych ziem Zachodnich i sprawa pokoju leżą na sercu każdego Polaka, wierzącego i niewierzącego”.

Przeor Zakonu Bernardynów w Rzeszowie O. JEREMIASZ

Alina Grochalowa-nauczycielka Szkoły Podstawowej im. Mickiewicza w Rzeszowie

Od roku już uczy ob. Grochalowa dzieci w szkole im. Mickiewicza. Swoją pracę pedagogiczną potrafi powiązać z zagadnieniami bieżącymi.

— „Porozumienie zawarte między Rządem a Episkopatem było dla każdego obywatela wielkim i doniosłym wydarzeniem — stwierdza ob. Grochalowa.

Punkty porozumienia zawierają w sobie wymowę prostej dla każdego Polaka prawdy o naszej rzeczywistości. N. p. drugi punkt mówi, że Episkopat wezwie duchowieństwo, aby w swej działalności duszpasterskiej nawoływali wiernych do wzmocnienia pracy nad odbudową kraju i podniesieniem dobrobytu narodu — jest bardzo piękny.

Tak powinno być. Ksiądz winien wykorzystać ambonę do walki o sprawę najślusniejszą, o sprawę dobrobytu dla wszystkich ludzi. Przeciwnie w zasadach nauki religii jest podkreślana konieczność pracy, która mogła by przynieść pożytek bliżnim. Dziś sprawa rozbudowy naszego kraju, w

którym nie będzie wyzysku człowieka przez człowieka — winna być sprawą każdego obywatela i Polaka.

Zrozumiałe więc, że w walce o budowę takiego państwa ludowego księża nie mogą pozostawać na uboczu.

Stojące dziś zadanie przed każdym człowiekiem miłującym swój kraj — walka o niego, podjęte już zostało przez postępową część księży. To zadanie, po porozumieniu zawartym między Rządem a Episkopatem obejmuje zapewne wszystkich księży. Jasne stanowisko władz kościelnych w sprawie zwalczania udziału księży w podziemnej akcji antypaństwowej, udziału w bandach i karanie ich za to konsekwentnie kanonicznymi, pozwoli w wielu wypadkach uniknąć pewnej części duchowieństwu, znajdującemu się pod wpływem wrogiej agitacji, zejścia na drogę niesłuszną, fałszywą i niegodną z zadaniami jakie stoją przed księżami do wykonania.

Tylko praca z całym społeczeństwem i walka o jego dobro zyska może uznanie narodu”.

Ob. Kycowa-pracownica PPK „Ruch”

Ob. Kycowa już od dwu lat pracuje w PPK „Ruch” w Rzeszowie jako pracownica fizyczna. W pracy zajmuje zaszczytne miano przodownicy pracy.

Pierwszą wiadomość — stwierdza ob. Kycowa — o zawarciu porozumienia między Rządem a Episkopatem słyszałam przez radio. Wywołała ona u mnie dużą radość. Musiałam się jednak głębiej zastanowić nad jej znaczeniem. Przypomniałam sobie wówczas, jak często stawało przede mną pytanie, dlaczego pewna część księży czas swój poświęca sprawom i czynom, które nie licują z szatą duchowną, z samym charakterem pracy księdza.

Jestem członkinią Ligi Kobiet.

Na zebraniach naszych stawiana była nieraz sprawa kleru. Np. słyszałam wypowiedzi koleżanek potępiające działalność księży Bonifratrów z Wrocławia. Proces rzeszowski, w którym na ławie oskarżonych zasiadli księża pokazali że wiele czasu poświęcają oni polityce i działalności wrogiej wobec naszego Państwa Ludowego. Bolało nas to oderwanie się kleru od nas. Porozumienie zawarte między Rządem, a Episkopatem, położy kres walce, prowadzonej przez pewną część kleru przeciwko Polsce Ludowej.

Pomoc ofiarom terroru włoskiego

Terror rządu de Gasperi'ego we Włoszech wobec robotników portowych, sprzeciwiających się wyładowywaniu broni amerykańskiej oraz wobec chłopów, walczących o prawo do ziemi, wywołał falę protestu i oburzenia społeczeństwa polskiego.

We wszystkich zakładach pracy odbywają się masówki, na których robotnicy solidaryzują się z robotnikami Francji i Włoch w walce o pokój.

Na zebraniu Podstawowej Organizacji Partyjnej przy Zw. Zaw. Prac. Spółdzielczych

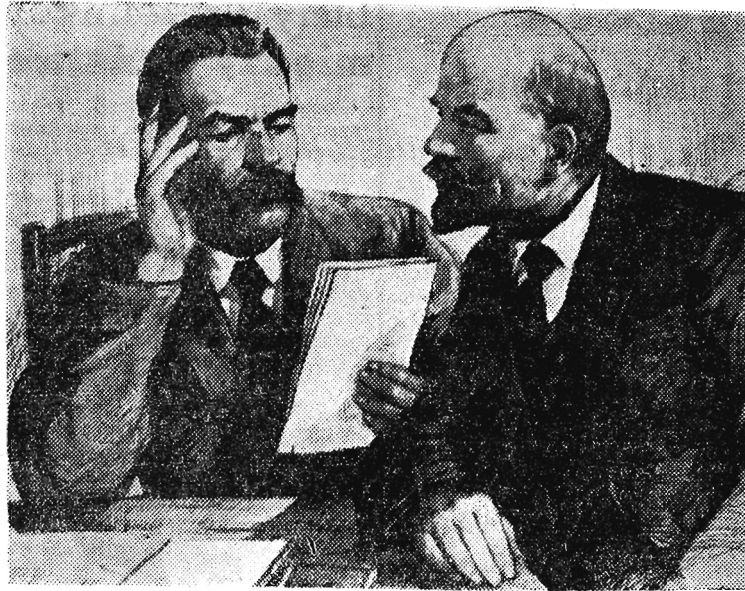
i Spożywczych, po omówieniu sytuacji we Włoszech, zaprotestowano przeciw policyjnym i kagańcowym metodom użycia broni przeciw strajkującym robotnikom i chłopom.

Celem przyjazdu z doradczą pomocą walczącym robotnikom włoskim, postanowiono na zebraniu partyjnym zebrać składki pieniężne na międzynarodowy fundusz pomocy strajkującym. Na miejscu zebrano 3.500 złotych.

Uchwalono również zwrócić się do innych organizacji podstawowych w celu rozszerzenia akcji pomocy dla ofiar terroru.

22. IV. 1870

„... Dyktatura proletariatu jest klasowym sojuszem proletariatu i mas pracujących chłopstwa, mającym na celu obalenie kapitału i ostateczne zwycięstwo socjalizmu, pod warunkiem, że siłą kierowniczą tego sojuszu jest proletariatu“

Włodzimierz Lenin i Maksym Gorki w/g obrazu P. Wasiliewa

W. Chołodkowski

Wielkie życie

Dom ten wznosi się w samym centrum Moskwy, w samym sercu kraju, niedaleko od Placu Czerwonego: masywny, solidny gmach z ciemnoczerwonej cegły. Pod kolor wież i murów Kremla — „Muzeum im. Włodzimierza Lenina“.

Nie jest to zwykłe muzeum — to skarbnica rewolucyjnych wspomnień a jednocześnie szkoła wzniosłych idei i uczuć społecznych, to ogólnonarodowy „uniwersytet“ serca i rozumu. Z nieodpartą siłą autentyczności odtwarzają ekspozycje muzealne wielostronny obraz wielkiego bolszewika — wódza i nauczyciela całej ludzkości.

Etap za etapem obrazują ekspozycje muzeum życiorys Lenina, nierozwalnie związane z „życiorysem“ kraju, radzieckiego, z losami rewolucji socjalistycznej, z walką mas pracujących o triumf komunizmu.

„Pierwszy rozdział biografii leninowskiej otwiera panorama prowincjonalnego miasta rosyjskiego nadwołżańskiego, Symbirsku, w 70-tych latach ubiegłego wieku (obecnie przemianowanego na Uljanowsk)

W tym to mieście, 22 kwietnia 1870 r. urodził się Lenin.

Na podstawie zebranych w muzeum materiałów, śledzić możemy krok za krokiem, jak rozwijał się mały Uljanow, jak kształtował się jego charakter.

Oglądamy młodego Uljanowa na pokładzie parostatków, przującego fale Wołgi w drodze do Kazania. Widzimy Uljanowa na uniwersytecie w czasie jednego z gorących zebrań kółka studenckiego: to już „buntownik“, przywódca młodzieży, nawołu-

czestnikami studenckiego „buntu“. Było to pierwsze starcie młodego Lenina z carskim rządem, pierwsze aresztowanie, pierwsze zesłanie na wieś, gdzie roztocono nad nim nadzór policyjny.

O partii „nowego typu“, wolnej od wszelkich wahań, jednolitej ideowo, myśli Włodzimierz Lenin stał na zesłaniu w dalekiej wiosce syberyjskiej.

W okresie pierwszego pobytu za granicą pracuje Lenin niezmiernie nad utworzeniem bojowej partii marksistowskiej. O taką partię walczy na łamach założonej przez siebie gazety „Iskra“ i na pierwszych zjazdach socjal - demokratycznych, które odbyły się w warunkach ostrej wewnątrz-partyjnej walki z mieniszewickimi rozbijaczami i dezorganizatorami.

A oto sale, poświęcone bohaterstwu okresowy 1905 roku — tej „próbie generalnej“ przyszej Rewolucji Październikowej.

Kwiecień 1917 roku. Lenin przybywa do Piotrogradu. Po przyjeździe wysuwa swe słynne „Tezy Kwiecienne“, daje parti proletariatu konkretny, szczegółowo opracowany plan przejścia od rewolucji burżuazyjno-demokratycznej do rewolucji socjalistycznej, od republiki parlamentarnej do Rad.

I oto nadszedł Październik! Jedna z gablot muzeum otwiera minuty, które zadecydowały o całej epoce. Dokumenty, w których pulsuje tętno historii... Oto, dwie male kartki z notesu w kratkę... charakter pisma Lenina... Przypatrzcie się uważnie! To słynna decyzja o rozpoczęciu powstania zbrojnego, powzięta

ni, naciera w kierunku Piotrogradu... Ciszę nocną przerywają ryki syren fabrycznych, zwołujące robotników. Tej właśnie nocy Lenin w Smolnym napisał odezwę, zaczynającą się od słów: „Ojczyzna socjalistyczna w niebezpieczeństwie!“ Odezwę tę rankiem ogłoszono jako dekret Rady Komisarzy Ludowych.

„Dopiero po 4 latach od chwili wybuchu rewolucji udało się zniknąćemu wojną i interwencją krajową przystąpić do pracy pokojowej.“

Oto mapa GOELRO: kiedy przewodnik opowiada o leninowskim planie elektryfikacji Rosji, na mapie zapalają się czerwone i białe lampki.

„Listopad 1922 r. Przemówienie Lenina na plenum Moskiewskiej Rady Miejskiej: — „Socializm nie jest już obecnie sprawą dalekiej przyszłości... Osiągnęliśmy to, że socjalizm wszedł do naszego życia codziennego“. Był to — jak mówił Lenin — najważniejszy wynik pięcioletniego istnienia władzy radzieckiej.

Ostatnie listy i artykuły. Ostatnie zdjęcia... Ostatnie dni Lenina.

„Oczyrna i sercem przeczytaliśmy opowieść o wielkim życiu, przeżyliśmy myśl rok za rokiem, całą drogę od symbirskiego domku do Mauzoleum na Placu Czerwonym.“

Geniálny wódz i nauczyciel mas pracujących całego świata Włodzimierz Lenin, uczył, że wyzwolenie ludu z pęt kapitalizmu otwiera nieograniczone perspektywy rozwoju sił wytwórczych społeczeństwa. Zwycięstwo socjalizmu w ZSRR i socjalistyczne przemiany w krajach demokracji ludowej, całkowicie potwierdziły tę tezę Lenina.

Kreśląc wytyczne budownictwa socjalistycznego w młodej republice radzieckiej, Lenin zaznaczał, że dla zwycięstwa socjalizmu decydujące znaczenie ma osiągnięcie jak najwyższej wydajności pracy.

Za jedną z dźwigni szybkiego rozwoju gospodarczego kraju i stałego podwyższania wydajności pracy, uważał Lenin współzawodnictwo socjalistyczne.

Lenin uzasadnił tezę, że „jedynym socjalizmem, likwidującym klasy, a tym samym likwidującym ujarzmienie mas, poraz pierwszy toruje drogę współzawodnictwu w prawdziwie masowej skali“.

Twórca państwa socjalistycznego wykazał, że jedynie nowy ustroj państwowy i społeczny, w którym obalona została władza wyzyskiwaczy, w którym masy pracujące pracują dla siebie, dla dobra całego społeczeństwa, jedynie taki ustroj umożliwia ujawnienie się talentów organizacyjnych i rozwój wszystkich zdolności ludu, tak bezlitośnie dławionych przez kapitalizm. Dopiero socjalizm umożliwia milionom ludzi poznanie radości, jaką daje wolna, twórcza praca.

Włodzimierz Lenin niezłomnie wierzył w siły twórcze i zdolności organizacyjne mas ludowych. Z pieczołowitą uwagą odnosił się do początków wszystkiego co nowe i postępowe, co wyrasta z ludu. W pierwszych „subbotnikach komunistycznych“, zorganizowanych w trudnym okresie wojny domowej z inicjatywą samych robotników Lenin dostrzegł początki komunizmu. W broszurze pt. „Wielkie poczynanie“, poświęconej „komunistycznym subbotnikom“, zorganizowanemu przez kolejarzy Moskiewsko-Kazańskiej linii kolejowej, Lenin pisał:

„Komunizm — to wyższa w stosunku do kapitalistycznej wydajność pracy robotników, pracujących dobrowolnie, świadomych, zjednoczonych, posługujących się najnowszą techniką. „Subbotniki komunistyczne“ są niezwykle cenne, jako faktyczny początek komunizmu...“

Lenin uczył, że początki wszystkiego co nowe, przodujące, postępowe, rodzą się w zaciętej walce z konserwatyzmem, ze starymi nawykami i tradycjami.

„Gdy to nowe życie dopiero się narodziło, stare zawsze pozostaje na pewien czas silniejsze niż nowe, tak zawsze było i w przyrodzie i w życiu społecznym. Nalagrawanie się ze słabości nowych pedów, fanlutki sceptycyzm inteligencji itp. wszystko to w istocie rzeczy są chwytły klasowej walki burżuazji przeciwko proletariatu, obrona kapitalizmu przeciw socjalizmowi. Musimy starannie badać nowe pedy, ustosunkować się do nich z jak największą uwagą, wszelkimi sposobami dopomagać ich rozwojowi i te słabe pedy „plegnować“...“

S. ANTROPOW

Lenin o socjalistycznym

staje na pewien czas silniejsze niż nowe, tak zawsze było i w przyrodzie i w życiu społecznym. Nalagrawanie się ze słabości nowych pedów, fanlutki sceptycyzm inteligencji itp. wszystko to w istocie rzeczy są chwytły klasowej walki burżuazji przeciwko proletariatu, obrona kapitalizmu przeciw socjalizmowi. Musimy starannie badać nowe pedy, ustosunkować się do nich z jak największą uwagą, wszelkimi sposobami dopomagać ich rozwojowi i te słabe pedy „plegnować“...“

Za jedno z najważniejszych i najtrudniejszych zadań rewolucji proletariackiej uważał Lenin wytworzenie nowej socjalistycznej dyscypliny pracy, wychowanie świadomego stosunku do własności państwowej, jako do powszechnego dobra, Lenin mówił, że w oparciu o przodujących ludzi, o masy uczynnych pracowników należy bezlitośnie zwalczać bumelantów i darmozjadów, oszustów i spekulantów jako elementy pasożytnicze na społeczeństwie i przeszkadzające budować nowe życie.

Za jeden z głównych środków wychowania ludzi w duchu dyscypliny socjalistycznej i przekształcenia ich stosunku do pracy, uważał Lenin współzawodnictwo socjalistyczne: publiczne ogłaszanie wyników współzawodnictwa, propagowanie wzorów socjalistycznej pracy, ułatwia pracę ludzką, przyczynia się do stałego podwyższania wydajności pracy.

Leninowskie idee współzawodnictwa socjalistycznego znalazły ucieleśnienie w bohaterstwie pracy narodu radzieckiego, w jego żarliwym patriotyzmie socjalistycznym. Józef Stalin rozwinął wszechstronnie leninowskie idee współzawodnictwa socjalistycznego i wprowadził je w życie.

Stalin zdefiniował współzawodnictwo socjalistyczne, jako komunistyczną metodę budowy socjalizmu na zasadzie maksymalnej aktywności wielomilionowych mas pracujących.

Po uchwaleniu pierwszego pięcioletniego planu rozwoju gospodarki narodowej, XVI konferencja WKP(b), która odbyła się w kwietniu 1929 r., wystosowała do wszystkich robotników i chłopów pracujących apel, wzywający do rozwinięcia współzawodnictwa o wykonanie z nadwyżką planu pięcioletniego. Apel ten znalazł go-

„Listy z Rosji“ — Włodzimierz Lenin i Nadzieja Krupskaja na zesłaniu we wsi Szuszenskoje w/g obrazu W. Basowa

jący do protestu, wiodący za sobą masy.

„Dalej — ogólny widok więzienia w Kazaniu, w którym zamknięto studenta Uljanowa, wydalonego z Uniwersytetu Kazańskiego wraz z 149 u-

przez Lenina 10 października 1917 r. Te dwie kartki w notesiku — to początek kroniki Wielkiego Października.

„Noc lutowa. Rok 1918. Armia niemiecka. Jamiąc zawieszenie bro-

n a c a ł y m ś w i e c i e

22. IV. 1950

zenia ruchu rewolucyjnego w Rosji. Lenin toczy bezsilną walkę z oportunistami; demaskuje wszystkich, którzy ulegli trudności, ulegli się chwilowej porażki rewolucji i zdezerterowali z frontu rewolucyjnego. Według wskazań Lenina, z inicjatywy Stalina, w maju 1912 roku ukazują się pierwszy numer legalnej gazety bolszewickiej w Rosji — „Prawdy”.

Kiedy w roku 1914 wybuchła pierwsza wojna światowa, Lenin pierwszy zdemaskował jej imperialistyczny, zaborezy charakter, zmobilizował partię bolszewicką do bezlitosnej walki przeciwko socjal - szowinizmowi przywódców II Międzynarodówki, zdemaskował zdrajców klasy robotniczej.

W swym dziele „Imperializm jako najwyższe stadium kapitalizmu” — Lenin dał naukową charakterystykę imperializmu, wskazał na proces gnębia kapitalizmu, wykazał nieuchronność krachu imperializmu i zwycięstwa rewolucji proletariackiej. Lenin opracował teorię możliwości zwycięstwa rewolucji socjalistycznej w jednym z osobna wziętym kraju. W latach pierwszej wojny światowej zespili się wokół Lenina wszystkie rewolucyjne siły partii socjalistycznych całego świata.

W marcu 1917 r. robotnicy, chłopci i żołnierze pod kierownictwem partii bolszewickiej obalili w Rosji rząd carski. Lenin wraca do Rosji. Od pierwszej chwili swego przybycia — w kwietniu 1917 roku — Lenin wzywa partię i klasę robotniczą do walki o zwycięstwo rewolucji socjalistycznej, wskazuje na Rady Delegatów Robotniczych. Chłopskich i Żołnierskich, jako na najbardziej celową formę organizacji politycznej społeczeństwa.

Przez cały następny okres — od kwietnia do listopada 1917 r. — Lenin kieruje wraz ze Stalinem przygotowaniem do rewolucji proletariackiej.

Dnia 7 listopada 1917 r. zwyciężyła w Rosji rewolucja proletariacka — rozpoczęła się nowa epoka historii ludzkości.

Po zwycięstwie rewolucji proletariackiej w Rosji, Lenin staje na czele rządu radzieckiego i buduje pierwsze w świecie państwo socjalistyczne. Klasa robotnicza pod jego kierownictwem dowiodła, że potrafi nie tylko burzyć podłaski starego ustroju, lecz również stworzyć nowe społeczeństwo socjalistyczne. W ścisłej współpracy ze Stalinem, swym najbliższym przyjacielem i towarzyszem broni, Lenin rozwinął zakrojoną na ogromną skalę działalność w dziedzinie utrwalenia radzieckiego ustroju społecznego, w dziedzinie zorganizowania obrony kraju radzieckiego i odbudowy jego gospodarki.

Po zwycięskim zakończeniu wojny domowej, naród radziecki pod kierownictwem Lenina i Stalina przystąpił do odbudowy gospodarki narodowej, przeszedł do pokojowego budownictwa socjalistycznego. Lenin wskazał narodowi praktyczną drogę budowy socjalizmu — poprzez uprzemysłowanie kraju, zelektryfikowanie gospodarki narodowej i spółdzielczość produkcyjną na wsi. Lenin i Stalin byli inicjatorami i twórcami Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, opartego na zasadzie przyjaźni narodów wielonarodowego państwa.

CAŁA DZIAŁALNOŚĆ LENINA NACECHOWANA BYŁA OGROMNĄ TROSKĄ O LUDZI PRACY I UMÓWIENIEM MAS PRACUJĄCYCH. NAJŚCISLEJSZE WŁĄCZYŁ WYWIENIENIE LENINA Z MASAMI, W KTÓRYCH SIŁY TWÓRCZE NIEZŁOŻNIE WYERZYŁ.

Wyższość praca dla państwa oraz rana, odniesiona przez Lenina w sierpniu 1918 r. z rąk agenta kontr-rewolucji, wczesnie przerwały życie wielkiego bojownika o sprawę komunizmu. Włodzimierz Lenin zmarł 21 stycznia 1924 r.

ALE ŚMIERĆ LENINA NIE BYŁA I NIE MOGŁA BYĆ RÓWNOZNACZNA Z ŚMIERCIĄ JEGO SPRAWY, ZE ŚMIERCIĄ JEGO IDEI. JEGO NAJBLIŻSZY TOWARZYSZ BRONI, JÓZEF STALIN, WYSOKO WZNIOSŁ I PONIOSŁ NAPRZÓD SZTANDAR LENINA. LENIN POZOSTAWIŁ KLASIE ROBOTNICZEJ I CAŁEJ PRACUJĄCEJ LUDZKOŚCI WIELKĄ SPUSCZNIĘ IDEOWĄ — LENINIZM, STANOWIĄCY DALSZE ROZWINIĘCIE MARKSIZMU. LENINIZM JEST MARKSIZMEM EPOKI IMPERIALIZMU I REWOLUCJI PROLETARIACKIEJ.

Sprawa Lenina żyje w szeregach utworzonej i wychowanej przez partię bolszewickiej, żyje w międzynarodowym ruchu komunistycznym. Sprawa Lenina żyje nadal ucieleśniona w potężnym państwie radzieckim, w kroczącym ku komunizmowi ustroju społecznym, w budujących zryby socjalizmu krajach demokracji ludowej. Triumf sprawy Lenina znajduje wyraz w zwycięstwie narodu chińskiego, w walce dziesiątków i setek milionów robotników i mas pracujących chłopstwa krajów kolonialnych przeciwko imperializmowi, potężnej walce o pokój, o demokrację, o socjalizm, która z ogromną siłą toczy się na całym świecie.

Obchodząc 30-łą rocznicę urodzin wielkiego Lenina, masy pracujące całego świata żywią niezłomne przekonanie, że bliska jest chwila, kiedy sprawa Lenina zatrumfuje całkowicie we wszystkich zakątkach globu ziemskiego.

Lenin czyta nowy numer „Praw dy” z zajęcia z r. 1918.

Lenin a polski ruch robotniczy

Nasze życie potwierdziło w całej pełni prawdziwość słów Stalina, że leninizm nie jest zjawiskiem specyficznym rosyjskim, że stanowi on epokę w całym międzynarodowym ruchu robotniczym. Bez triumfu leninizmu nie ma zwycięstwa sprawy robotniczej.

Proces dojrzewania polskiego ruchu robotniczego do zadań, jakie przed nim postawiła historia, jest niczym innym, jak procesem zwycięstwa leninizmu w świadomości awangardy i mas ludu pracującego Polski.

Polski ruch robotniczy ma za sobą sławne, bohaterskie tradycje. Ale ma też w swej historii błędy, których przewyższaniem było długim i bolesnym często procesem.

Ale jedynie ten proces mógł dać gwarancję, że na czele polskiego ruchu robotniczego i narodu polskiego stanie partia zdolna do poprowadzenia mas do ostatniego zwycięskiego boju. A ten proces właśnie jest nierozdzielnie związany z imieniem Lenina, z imieniem jego wielkiego współbojownika — Stalina.

Dumni jesteśmy z bojowych tradycji SDKPiL. Była to wielka partia, która dokonała olbrzymiej pracy w dziele zorganizowania proletariatu polskiego pod sztandarami rewolucji proletariackiej, pod sztandarami internacjonalizmu, pod sztandarami bezkompromisowej walki o socjalizm.

Polski ruch robotniczy kierowany przez SDKPiL bardzo wiele zawdzięcza Leninowi. Nauki i wskazania Lenina były też decydującym czynnikiem w pokonaniu błędów SDKPiL.

Socjal - Demokracja Królestwa Polskiego i Litwy nie zdolała już wyścignąć wszystkich konsekwencji z nauk Lenina. Uczyniła to jednak Komunistyczna Partia Polski.

Od początku swego istnienia KPP nieugięta stała na gruncie dyktatury proletariatu, na gruncie internacjonalizmu. Ale błędy przejęte od SDKPiL i PPS - Lewicy nie od razu zostały wykorzystane. Niezrozumienie roli ruchów chłopskich i znaczenia walki narodowej dało się odczuć i tutaj. Ale rozwój wypadków, bezpośrednia pomoc Lenina i Stalina powodują, że już na II Zjeździe Partii w roku 1923 zagadnienia te zostały postawione słusznie, po leninowsku.

Zjazd formułuje program: ziemia dla chłopów, włączając w ten sposób sprawy chłopskie w orbitę swych zasadniczych zainteresowań. Pozwoliło to przeniknąć do mas chłopskich, skupiać je wokół proletariatu. Dalszy rozwój wypadków — wielkie ruchy chłopskie, którymi w dużej mierze kierowała Partia — dowiodły, jak ważnym było zajęcie w tej kwestii leninowskiego stanowiska.

Zjazd postawił w sposób leninowski sprawę niepodległości Polski. — wskazując, że obrońcami niepodległości mogą być tylko masy ludowe. Uchwala Zjazd głosi: „Rządy burżuazji w Polsce stanowią śmiertelne niebezpieczeństwo dla niepodległości. Trwała niepodległość państwa może dać narodowi polskiemu tylko zwycięstwo rewolucji”.

Stojąc twardo na gruncie tego programu, KPP mobilizowała setki tysięcy ludzi pracy do walki o trwałe niepodległości, wychowywała

„Możemy zbudować socjalizm i będziemy go budowali wraz z chłopstwem pod kierownictwem klasy robotniczej”...

...albowiem w warunkach dyktatury proletariatu mamy... wszystkie dane, niezbędne do tego, by zbudować społeczność całkowicie socjalistyczne przewyższając wszelkiego rodzaju trudności wewnętrzne możemy bowiem i powinniśmy przewyższyć je własnymi siłami”

Program narodowy, który KPP przejęła z nauk Lenina, stał się jednym z zasadniczych źródeł historycznego zwycięstwa ludu polskiego, utworzenia Polski Ludowej i dalszego jej rozwoju ku socjalizmowi.

Zgodnie z naukami Lenina, II Zjazd KPP zmobilizował Partię do walki o jednolity front robotniczy. Hasło to będzie brzmiało coraz potężniej. W walce ze stanowiskiem zdraździeckiej góry PPS, KPP rozwija walkę o jedność, skupiając coraz mocniejszą masę robotniczą dokola sztandaru walki z faszysmem.

Realizując nauki Lenina i Stalina o hegemonii proletariatu, o kierowaniu przez niego walką wszystkich ludzi pracy, walczą KPP o utworzenie frontu ludowego, szerokiego frontu wszystkich, którzy są przeciw faszysmowi, przeciw wojnie, przeciw zdraździeckiej polityce sanacji kumania się z hitlerowcami, za sojuszem z ZSRR, za obroną praw demokratycznych. Front ludowy, którego trzonem i kierownikiem była KPP, był potężnym czynnikiem aktywizującym szerokie masy narodu.

KPP również nie była wolną od błędów, ale jej nieprzemijająca zasługa pozostanie, że wniosła ona leninizm do polskiego ruchu robotniczego, że na wieki i nierozdzielnie związała leninizm i polski ruch robotniczy.

Wychowan w duchu leninizmu najlepsi przedstawiciele ludu pracującego Polski stali się twórcami PPR, która w praktyce walki z okupantem i rodzimą reakcją wykształciła nierozdzielnie jedność polską — patriotą i rewolucjonistą. PPR przeprowadziła lud polski do niepodległości narodowej i do zdobycia władzy.

stosunku do pracy

rację oddzielić wśród mas pracujących. Miliony robotników i chłopów zgłosili akces do współzawodnictwa. W wielu przedsiębiorstwach, kolchozach i sowchozach przyjęto plan wykonania pięcioletni w 4 lata. Dzięki masowemu współzawodnictwu wykonano przedterminowo — w ciągu 4 lat i 3 miesięcy — pierwszy plan pięcioletni, plan, który przeobraził oblicze kraju radzieckiego.

„Historia nie znała jeszcze takiego olbrzymiego rozmachu nowego budownictwa przemysłowego, nie znała jeszcze takiego patosu nowego budownictwa, takiego bohaterstwa pracy milionów mas klasy robotniczej. Był to prawdziwy entuzjazm pracy klasy robotniczej, entuzjazm, który rozwinął się na podstawie współzawodnictwa socjalistycznego“ *

W późniejszych latach przedterminowe wykonanie planów gospodarczych stało się tradycją, stało się nieodłączną cechą rozwoju społeczeństwa radzieckiego. Tak więc plan drugiej pięcioletki w dziedzinie przemysłu, wykonano, podobnie jak plan pierwszej — w ciągu 4 lat i 3 miesięcy. Również i przebieg realizacji trzeciego planu pięcioletniego, (przerwanej wskutek zdraździeckiego napadu hitlerowców), odbywał się w tempie szybszym od wyznaczonego przez plan.

Józef Stalin odniósł prawo przedterminowego wykonania planów, stwierdzając, że „realność naszego planu w produkcji — to miliony ludzi pracujących, którzy tworzą nowe życie. Realność naszego programu, to żywy ludzie, to my wszyscy, nasza chęć do pracy, nasza gotowość do pracy po nowemu, nasza wola wykonania planu“ **

Współzawodnictwo socjalistyczne w ZSRR przeżyło wielką i chlubną drogę rozwoju od pierwszych „subbotników komunistycznych“ do masowego ruchu stachanowskiego, wyższego etapu współzawodnictwa socjalistycznego.

Z genialną dalekowzrocznością dostrzegł Józef Stalin w osiągniętych przez stachanowców pierwszych rekordach produkcyjnych wielką przyszłość ruchu stachanowskiego, otwierającego jedyną drogę, na której można osiągnąć coraz wyższe wskaźniki wydajności pracy.

Już w roku 1941 przeciętna roczna wydajność pracy robotników ZSRR wzrosła 4,5 krotnie w porównaniu z

przedrewolucyjną Rosją. Ten szybki wzrost wydajności pracy sprzyjał — rzecz oczywista — przedterminowemu wykonaniu planów gospodarczych. Dlatego też rosła w kraju obfitość towarów, wzrastał dobrobyt, podniósł się poziom kulturalny narodu.

Opanowując z powodzeniem potężną i skomplikowaną technikę produkcji, stachanowcy przeistaczają się stopniowo w pracowników inżynierjno-technicznych. Tym samym powstają warunki zlikwidowania różnic między pracą fizyczną a umysłową. A realizacja tego zadania jest jednym z głównych warunków zbudowania społeczeństwa komunistycznego.

Charakterystyczną cechą współzawodnictwa socjalistycznego w ZSRR jest przede wszystkim ogólnonarodowy charakter tego ruchu, obejmującego wszystkich prawie ludzi pracy. Jednocześnie ruch ten odznacza się ogromną wielostronnością form, w których przejawia się wzrost aktywności produkcyjnej mas pracujących, podniesienie się ich poziomu kulturalno-technicznego.

Cały świat wie obecnie doskonale, jakie owoce wydało ogólnonarodowe współzawodnictwo mas pracujących, ZSRR. W ciągu 4 lat powojennych naród radziecki nie tylko odbudował swą gospodarkę narodową, ale pozostawił daleko w tyle przedwojenne rozmiany produkcji.

Wspaniały entuzjazm twórczy ogarnął cały naród radziecki. Szczytne „szlachetne cele budowy komunizmu są źródłem powstawania wielkich dzieł. Bezustanne dążenie naprzód, do zwycięstwa komunizmu rodzi masowe bohaterstwo, twórcze poszukiwania — śmiałe nowatorstwo w pracy.

Partia Komunistyczna i rząd radziecki udzielają najszerszego poparcia wszystkiemu co nowe, produkujące, postępowe. Świadczy o tym wymownie przyznawanie tytułu Bohatera Pracy Socjalistycznej oraz nagród stalinowskich ludziom, którzy wyróżnili się swą pracą, świadczą o tym odznaczenie orderami i medalami radzieckimi wielu tysięcy wybitnych pracowników przemysłu, transportu, rolnictwa, działaczy na polu nauki i sztuki.

Pod kierownictwem partii komunistycznej, pod wodzą wielkiego Stalina, ludzie radzieccy krocza naprzód, do zwycięstwa komunizmu.

*) Krótki Kurs Historii WKP(b), str. 337, Warszawa 1948 r.

*) Lenin, Dzieła. Wydanie dwutomowe. „Książka i Wiedza” 1949 r. t. II. str. 575.

**) tamże, str. 53.

Lenin na stacji Razliv (lipiec 1917 r.) w/g obrazu Kukryniksów.

masy w zrozumieniu nierozdzielnej więzi istniejącej między niepodległością narodową a zwycięstwem klasy robotniczej, uczyła prawdziwego patriotyzmu, patriotyzmu ściśle związanego z internacjonalizmem.

Na zasadach leninizmu, czerpiąc przykład z wielkiej WKP(b), korzystając z nauk Lenina i Stalina, powstała PZPR — mózg i serce polskiej klasy robotniczej, wiodąca Polskę Ludową ku pokojowi, ku utrwaleniu niepodległości, ku socjalizmowi.

Z 60-letniej historii 1 Maja w Polsce

Rosły i wzmacniały się w walce szeregi proletariatu polskiego

„Klasa robotnicza Polski z entuzjazmem wita zwycięstwo Wielkiej Rewolucji Rosyjskiej... Wspólnie ponosząc ofiary z klasą robotniczą Rosji w walce łącznej i solidarnej o wielki cel obalenie caratu, jednoczy się dziś proletariat Polski z bratnim, zwyciężonym proletariatem Rosji myślą, dążeniem i czynem, wierny hasłom „Solidarności międzynarodowej i popieraniu rewolucji międzynarodowej”.

Tymi słowami witał proletariat polski na czele z SDKPiL zwycięstwo Wielkiego Października, które otwierało socjalistyczną epokę w dziejach ludzkości i niesło wolność ludowi polskiemu.

Kiedy 1 Maja 1918 r. proletariat rosyjski po raz pierwszy świętował jako klasa zwycięska, jako klasa panująca — Polska uginana się pod brzemieniem okupantów niemiecko-austriackich i marionetkowej Rady Regencyjnej.

Ożywczy powiew Wielkiej Rewolucji spotęgował ruch rewolucyjny w masach polskich. SDKPiL ostro występowała przeciwko okupantom niemiecko-austriackim i ich imperialistyczno-wojennym planom, ujawniała reakcyjność Rady Regencyjnej i bezwzględnie demaskowała zdradę nacjonalistycznej i oportunistycznej prawicy PPS.

Wokół hasła walki przeciw wojnie imperialistycznej na cześć i chwałę zwycięskiej rewolucji rosyjskiej i międzynarodowej solidarności robot-

nij manifestował rewolucyjny proletariat polski w dniu 1 maja 1918 r.

Odezwa wydana przez Komitet Warszawski SDKPiL głosiła:

„Pierwszego maja święta zorza naszego święta robotniczego. Wyjdźmy z podziemi naszych i poddaszmy do protestu rewolucyjnego.

„Przeciw wojnie. Ze starym tym hasłem 1 Maja, dziś nam bliższym, bardziej boleśnie, krwawo zrozumiałym, niż kiedykolwiek.

„Na śmierć krwawemu imperializmowi, pożerającemu ludy i kraje, zakuwającemu robotników w żelazne pęta dyktatury militarnej okupacji zbrojnej.

„Na chwałę robotnikom rosyjskim, ich potężnemu zwycięstwu nad caratem i burżuazją, ich przelanej rewolucji socjalnej.

„Na pozdrowienie rewolucyjnej klasie robotniczej całego świata.

„Zwycięstwo musi być nasze”.

Aby zadokumentować wolę zwycięstwa proletariatu polskiego, SDKPiL wezwała masy pracujące do strajku powszechnego. „Niech na znak naszej niezłomnej woli bojowej ustanie praca w całym mieście, na przedmieściach i w dzielnicach robotniczych. Do strajku powszechnego w dniu 1 maja”.

Od pierwszych miesięcy swej władzy burżuazja polska wypowiedziała bezwzględną wojnę klasie robotniczej Polski i jej rewolucyjnej przywódczyni KPP. Już 29 grudnia 1918 r.

najemnicy rządów Moraczewskiego, strzelali w pokojowy pochód robotników przed hotelem Brühlowskim w Warszawie.

Nowi władcy Polski, wśród których byli i przywódcy prawicy PPS — Daszyński i Moraczewski, oddali się w zupełności na usługi światowego imperializmu i rodzimej burżuazji.

„Polska Partia Socjalistyczna — pisał Julian Marchlewski — która ówczesnego wieku tumania robotników, odwołała ich od walki klasowej, teraz dorwawszy się do władzy, zdradziła klasę robotniczą, weszła w sojusz haniebny z burżuazją”.

Antyradzieckiej, polityce Piłsudskiego, zbrojnie występującego przeciwko rewolucji przeciwstawiała się jedyna wówczas siła rewolucyjna w Polsce — Komunistyczna Partia Pol-

ski (powstała w grudniu 1918 r. z połączenia SDKPiL oraz PPS-lewicy).

Demonstracja 1 maja 1919 r., zorganizowana przez nielegalną już wówczas KPP — odbywała się pod hasłami walki przeciw interwencji antyradzieckiej, w obronie zagrożonego młodego państwa socjalistycznego.

Nazajutrz po imponującej demonstracji warszawskiej czytano w odezwie wydanej przez KC KPP: „Pod sztandarami komunistycznymi demonstrowało co najmniej 50 tysięcy ludzi”.

Aresztowania, jawne i skryte mordy członków partii, stosowane przez burżuazyjny rząd, nie załamały KPP. Odwrotnie, szeregi jej rosły i umacniały się.

Przybiera na sile walka mas lu-

dowych, przeciwko bezrobociu, przeciwko skazywaniu robotników i pracujących chłopów na głód i poniewierkę. Przybiera na sile walka przeciwko wojennej polityce Piłsudskiego.

***

Mimo nieustannych propozycji pokojowych Kraju Radzieckiego, wojska Piłsudskiego, wbrew najżywniejszym interesom ludu polskiego, rozpoczęły wiosną 1920 r. ofensywę na Ukrainę. Rewolucyjny proletariat polski ze wszystkich sił występuje przeciw wojnie.

Rewolucyjne wystąpienia ówczesne tchną ogniem walki z interwencją antyradziecką. „1 Maja — czytamy w odezwie majowej z 1920 roku — świat cały usłyszeć musi, że wojna zaborcza i kontrrewolucyjna prowadzona przeciw Rosji robotniczej kosztem naszej krwi i niedzy jest wojną kapitału i obszarnictwa polskiego, lecz nie sprawą ludu polskiego. Rosja jest jedynym dotąd na świecie krajem, gdzie lud robotniczy ujął władzę w swe ręce. Dlatego sprawa rewolucji rosyjskiej jest sprawą proletariatu całego świata, jest naszą sprawą”.

„Czerwony Standard”, organ centralny KPP, oceniając obchód 1-majowy w 1920 r. pisał, że komunistyczna demonstracja majowa była przede wszystkim demonstracją antywojenną.

Wojna przeciw Republice Radzieckiej... stwierdzał dalej „Czerwony Standard” jest zarazem wojną przeciw polskiej klasie robotniczej, przeciw jej dążeniom do socjalizmu”.

Mimo najdzikszych represji i łepienia rewolucyjnego ruchu robotniczego w Polsce, w okresie międzywojennym, rosły i umacniały się szeregi proletariatu polskiego pod rewolucyjną wodzą KPP. 1 Maja przybierał coraz bardziej charakter bojowego przeglądu sił rewolucyjnych Polski. B. T.

Międzynarodówka

Wyklęty, powstań ludu ziemi!
Powstańcie, których dręczy głód
Myśl nowa blaski promiennymi
Dziś wiedzie nas na bój, na trud,
Przeszłości ślad dłoń nasza zmiata!
Przedciosem niechaj tyran drży,
Ruszymy z posad bryłę świata,
Dziś niczem — jutro wszystkim my!

Bój to będzie ostatni
Krwawy skończy się trud,
Gdy związek nasz bratni
Ogarnie ludzki ród!

Nie nam wyglądać zmiłowania
Z wyroków bożych, z carskich praw
Z własnego prawa bierz nadania
I z własnej woli sam się zbaw!
Niech z kuźni naszej ogień bucha
Zanim ostygnie — przekuj stal,
By łańcuch spadł z wolnego ducha,
A dom niewoli — zniszcz i spali!

Bój to będzie ostatni...

Rządzający światem samowładnie
Królówie kopalni, fabryk, hut,
Tym mocni są, że każdy kradnie
Bogactwa, które stwarza lud!
W tej bandzie kasie ogniotrwałej
Stopiony w złoto krwawy pot,
Na własność do nas przejdzie cały,
Jak należności słusznej zwrot!

Bój to będzie ostatni...

Dziś lud roboczy wsi i miasta
W jedności swojej stwarza moc,
Co się po ziemi wszędy rozrasta,
Jak świt, łamiący wieków noc...
Precz darmożądów rodzaje sepi!
Czyż nie dość żeru z naszych ciał?
Gdy lud wam krwawe szpony stępi,
Dzień szczęścia wiecznie będzie trwa!

Bój to będzie ostatni...

WŁODZIMIERZ MAJAKOWSKI

Stoneczna chorągiew

Pierwszy dniu maja —
śnieg już dogasa —
stoneczną chorągiew wznies!

Niech płonie
nad
Republiką naszą

Pokój
Trud
Pieśń

Wież nad Europą!
Sześcianny więzień
w szkarlat majowy strój!
Przygłuszenie w kotłach

stal
stop
stój!

Zanim
będziemy
za bary brać się,
w przestworzach ulic
wraz,
sprawdzimy rachubę
stop w demonstracji

moc
sił
mas.
W słońcu
nie pławi się
pamięć minioną,
wspomina czarniejsza od sadz:

Szła
z oprawcą
po chińskich błoniach

noc,
spazm,
placz.

Krwawą jest
plantacji mąż.
Z czerwonym sztandarem
wstępujcie, kolonie,

ku nam
w nasz
marsz.

Wróg
na całego
zęby wylamał

i w korę ziemi się wrył.
Oczyścić sztolnie
nowymi siłami

twórz
w sto
sił.
We wspólny szkarlat!
splyńcie miliony.

w chorągwi
i oczu blask!

I aby
nikt
nie marudził zmęczony,

lud
wiódł
nas.

Czas już,
kapitał
złożyć
do grobu

bariery
dni
wyżej wznies!

Czas
rozpalić
nad republiką globu

Pokój
Trud
Pieśń.

Przełożył: Leon Pasternak

Władysław Broniewski

Pierwszy Maja

Temat? — Jak rzeka. Miejsce? —

Cel? — szczęście. Wróg? —

Myśmy widzieli świat spoza krat,
kraty pękły od miota ze stali.

My pójdziemy Pierwszego Maja
ulicami stolic tego świata,
my za ręce się będziemy trzymali,
my każdego przyjmemy jak brata...

Każdego?! — nie,
bo jest gniew,
bo są banki, kajdany i trony,
Nasz sztandar? Jego kolor czerwony,
„bo na nim robotników krew”.

Myśmy szli... raczej nasi ojcowie —
(ileż to lat...?)
w Warszawie, w Łodzi i w

myśmy szli na Pierwszego Maja,
jak na bój!
Trony, banki się jeszcze trzymają.
Trzymaj sztandar,
bo twój.

Był rok Piąty, był Siedemnasty,
blysnął Petersburg: natchnienie —
miasto,

była dokola wroga banda,
[świat,
błyszczał Październik: sztandar!

Ten sam sztandar szumił nad
[Madrytem,
pieśń szumiała tym samym rytmem,
na placu Grzybowskim, jak dziś pod
[Grammos,
w sercach i w pieśni było to samo.

Nie będzie tronów, nie będzie banków;
złamiemy City i Wall Street,
błyśnie wolności świt.

Pokój, pokój, pokój narodom,
braterstwo dla wszystkich ras,
w przyszłości pierwszomajowym
[pochodem,
wyżej sztandarów las!

Młot, kielnia, młotek, kilof i pióro,
plug za traktorem, mosty w dal!
I ty tam pójdiesz literaturo:
słowo-stal!

60 lat
liczy Pierwszy Maj.
Towarzyszu, masz zdobyć świat,
w trudzie trwaj.

Józef Baran

Nasz Maj

Dziś Łódź czerwona nie wzniesie
[barykad,

Salwą
Nie jęką mury Stolicy.
Nasz Maj Zwycięstwem jak uśmiech
[rozkwiła,

Wolność
Przewala się śpiewem
Warszawską ulicą.

Ten Maj
Na gruzach Komuny się rodził,
Wszedł z gwiazdą Wielkiego
[Października

Szli ku niemu naprzeciw robociarze
[Łodzi,

Gdy szabla kozacka
Rozrywała piersi, które chciały
[chleba.

Podaj mi rękę, komunisto chiński,
I ty,
Górniku walczącej Francji.
Prędkiej historii
Gniew ludu przetoczy,
Mocniej i mocniej wzbierze dzień
[zapłaty

Bojem, który będzie ostatni.

Pokoju i chleba bez krwi nie kupisz.
Nasz Maj wszedł z gwiazdą Wielkiego
[Października.

Proletariusze
Australii, Vietnamu, Ameryki,
Wszyscy, których ucisk gnębi;
Nasz Maj jest dzisiaj —
Tym Majem
Jutro wspólnie oddychać będziemy.

KWIECIEŃ

22

Sobota

DYZURY APTEK

Dyżur nocny: Apteka pod Gwiazdą ul. Gen. Świerczewskiego 14.
POGOTOWIE RATUNKOWE: ul. Grodzisko 4 tel. 10-00
STRAŻ POŻARNA: ul. Mickiewicza 70 tel. 08.

PRZEMYSŁ

Dyżur nocny: Apteka pod Orłem ul. 3 Maja
POGOTOWIE RATUNKOWE: ul. Piotra Skargi 12 tel. 3-00
STRAŻ POŻARNA: ul. Wodna 13 tel. 413.

KROŚNO

Dyżur nocny: Apteka mgr. Merskiej — Rynek
POGOTOWIE RATUNKOWE: ul. Wodna 4 tel. 141.

TEATR

PAŃSTWOWY TEATR ZIEMI RZESZOWSKIEJ: „Wiele balasu o nic” — komedia w 5-ciu aktach (11 odsłonach) W. Szekspira — początek o godz. 19.30.

KINA

RZESZÓW — Apollo: *Bogaty plan*
Zachęta: *Kulisy ringów*
PRZEMYSŁ — Bałtyk: *Pustelnia Parmeńska* (seria II)
PRZEMYSŁ — Olimpia: *Zagubione dni*
TALOWA WOLA — Stel: *Odpowiedź, szeroka droga*
JAROSŁAW — Gdynia: *Aranka*
GORLICE — Wiarus: *Serenada w kółnie słowca*

RADIO

6.15 Koncert dla świata pracy, 8.15 Wzdech nica Radiowa. Historia ruchów robotniczych.
9.15 Wzdech nica Radiowa, Historia Polski
10.55 Aud. szkolna dla klas III—V, 12.30 Audycja dla wsi, 17.00 Nowe książki — felieton, 17.35 Pogadanka przyrodnicza, 18.00 Głos mają kobiety, 23.25 Utwory fort. w wyk. Ign. Paderewskiego.

Lesko

Olszaniccy harcerze przodują

W pogranicznej wiosce Olszanicy pow. lesko, gdzie grasowały bandy UPA, w październiku ub. r. została zorganizowana przy podstawowej szkole, drużyna harcerska im. Wincentego Pstrowskiego. Na ogólny stan 90 uczniów, drużyna skupiła w swych szeregach 46 dzieci.

W ubiegłym tygodniu na zbiórce z inicjatywy harcerzy tej drużyny Stefania Tymowicz, Michała Szpaka i Tadeusza Kowalskiego dla upamiętnienia dnia 1 Maja zostały powzięte następujące zobowiązania:

- 1) Harcerze postanowili przez samopomoc koleżeńską zlikwidować zupełnie stopnie niedostateczne.
- 2) Zasadzić wokół szkoły 450 m. żywopłotu, składającego się z 3 tys. drzewek, ofiarowanych przez Nadleśnictwo w Lesku.
- 3) Urządzić przy szkole ogródek doświadczalny.

4) Zaprenumerować 20 sztuk „Sztandaru Młodych”.

5) Trzy zastępy męskie zobowiązały się wziąć udział w budowie gromadzkiego stadionu sportowego, dwa zaś zastępy żeńskie zajmą się dekoracją świetlicy gromadzkiej na 1 Maja.

6) Za część pieniędzy uzyskanych z zbiórki odpadków użytkowych, drużyna zakupi 5 mundurków ofiarując je najbardziej potrzebującym harcerzom.

7) Poczyniono przygotowania do wydania trzech gazetek 1-Majowych.

Warto podkreślić, że olszaniczka drużyna pomimo zgrupowania dzieci osiedleńców pochodzących z różnych stron Polski, potrafiła powiązać je w jedną wielką rodzinę.

Dzięki wspólnemu wysiłkowi drużyny może poszczycić się poważnymi

osiągnięciami. Wykonała ona we własnym zakresie dla swej świetlicy 33 taboretów z brzozy, oprawiła w ramy robotniczych przywódców oraz sporządziła szereg artystycznie wykonanych ozdób dla udekorowania świetlicy.

Poza tym drużyna interesuje się żywo zagadnieniami obecnej rzeczywistości, czemu daje wyraz w urządzonych zebraniach i redagowaniu gazetki ściennych. Po nawiązaniu kontaktu z WOP-em drużyna urządziła z wojskiem wspólne poranki i uroczystości poświęcone uczczeniu Rewolucji Październikowej, 70-leciu urodzin Generalissimusa Stalina, Armii Czerwonej itp.

W ramach zdobywania sprawności, drużyna wykonała wycieraczki do szkoły, karmniki dla ptaków oraz dokonuje zbiórki złomu.

Niedawno do Cetrali Złomu w Lesku przekazała 1.500 butelek za które otrzymała tylko 1.500 zł.

Następnie w ramach czynu Tygodnia SFMD, drużyna urządziła zbiórke odpadków użytkowych, podczas której zebrała 3 tys. butelek, 40 kg. papieru, 68 kg. szmat, 1 kg. wosienia, za co otrzymała łączną kwotę 17 tys. złotych. Za zdobyte w ten sposób pieniądze zakupiła 2 piłki nożne, 3 lampy do świetlicy oraz zaprenumerowała 20 egz. „Świata Młodych” i 4 egz. „Drużynowego”.

Dobrze rozwijająca się drużyna jest otoczona troskliwą opieką Partii, jednostki WOP i Związku Samopomocy Chłopskiej.

Ponadto cieszy się ona sympatią miejscowego społeczeństwa i okolicznych wiosek.

EDWARD WASYL CZYK
koresp. N. Rz.

Gzyny 1-Majowe ZSL-owców woj. rzeszowskiego

Manifestując nierozzerwalny sojusż robotniczo-chłopski, koła gromadzkie, gminne i grodzkie ZSL podjęły szereg różnorodnych czynów na cześć 1 Maja. 312 zespołów pracuje przy budowie domów ludowych, świetlic, naprawie dróg gromadzkich i gminnych oraz buduje nowe drogi w spółdzielniach produkcyjnych.

W powiecie Jarosław członkowie ZSL rozpoczęli długofalowe współzawodnictwo, celem ostatecznego zlikwidowania analfabetyzmu do końca br.

Uruchomienie torfiarki do kopania torfu oraz zasadzenie lasu gromadzkiego na obszarze 5 ha — to czyn 1 Majowy ZSL-owców z Przedbórz.

WALENTY KAWALEC
Koresp. N. Rz.

„Czy znasz ZSRR-kraj zwycięskiego socjalizmu”

Na cześć 1 Maja koło TPP-R przy szkole TPD w Rzeszowie, ogłosiło konkurs p. n. „Czy znasz ZSRR — kraj zwycięskiego socjalizmu”.

Uczestnicy konkursu obowiązani są odpowiedzieć na szereg pytań, obejmujących historię oraz kulturę Związku Radzieckiego z szerokim uwzględnieniem dzieł sztuki i literatury polsko-radzieckiej.

Ogłoszenie wyników konkursu, który budzi wielkie zainteresowanie wśród wychowanków zakładu — oraz rozdanie nagród książkowych zwycięzcom — nastąpi dnia 4 maja.

RYSZARD MATEJSKI
koresp. N. Rz.

Młódzież Łańcucka organizuje spółdzielnie produkcyjne

Coraz więcej meldunków napływa o wykonaniu podjętych zobowiązań. Szczególnie przoduje na tym odcinku młodzież.

I tak uczennice II Państwowej Średniej Szkoły Ogólnokształcącej stopnia licealnego w Łańcucie, zaprenumerowały zbiorowo czasopismo młodzieżowe „Sztandar Młodych” w ilości 300 egzemplarzy. Potrzebna na prenumeratę kwota 18.000 zł. została już doręczona do Pow. Zarządu ZMP w Łańcucie.

Równocześnie donoszą, że zaplanowane prace przy urządzeniu boiska sportowego w Krzemienicy zostały już wykonane przez młodzież ZMP przy średniej szkole ogólnokształcącej w Łańcucie. Młode robotnice otrzymały za to od inwestora nagrodę w postaci specjalnego wyróżnienia i pochwały za najlepsze wykonanie i dyscyplinę w pracy.

Niezależnie od tego młodzież ZMP wraz z gronem nauczycielskim II Państw. Szkoły żeńskiej wyruszyły z 2 ekipami do gromady Wysoka, w sprawie organizowania spółdzielni produkcyjnej.

Ponadto Komitet Rodzicielski podjął, w myśl zobowiązań 1-Majowych, prace przy radiofonizacji szkoły (15 sal). W związku z tym koszty w kwocie 207.000 zł. poniesie Komitet Rodzicielski.

L. TAKLIŃSKA
koresp. N. Rz.

Kobiety z pow. Nisko zakładają Komitety Obróńców Pokoju

Członkinie Ligi Kobiet z Niska ma sowymi zobowiązaniami witają 1 Maja. Wszystkie koła na terenie powiatu założyły Komitety Obróńców Pokoju, koła TPP-R i koła odbudowy Warszawy. Zarząd Powiatowy Ligi Kobiet otrzyma sztandar, ufundowany przez koła. Koło przy Tartaku Nr 1 w Nisku przeznaczyło dochód z zabawy w sumie 10 tys. zł na kupno szafy dla świetlicy ZP LK.

Członkinie koła przy PUBP ufundują swój sztandar i udekorują świetlicę. Wszystkie członkinie LK w Nisku zobowiązały się wziąć udział przy odgruzowywaniu domu, który po remoncie przeznaczony będzie na dom kultury dla mieszkańców mia-

sta. Nie próżnuje też chór Ligi Kobiet, cieszący się w Nisku zasłużoną popularnością: przygotowuje on szereg pieśni robotniczych na uroczystą akademię.

Poza tym jako czyn 1-Majowy Liga Kobiet przyjęła zobowiązania założenia gromadzkiego Komitetu Obróńców Pokoju w Ulanowie. Zebranie organizacyjne tego komitetu obsłużone będzie przez aktywistki Ligi Kobiet tow. tow. Irenę Pietruchową i Stanisławę Wosiową. Podobny wiec obsłużą aktywne członkinie LK w Kamieniu.

JAN SIKORA
Koresp. N. Rz.

Krosno

Dyplom uznania i nagroda pieniężna dla zasłużonego pracownika

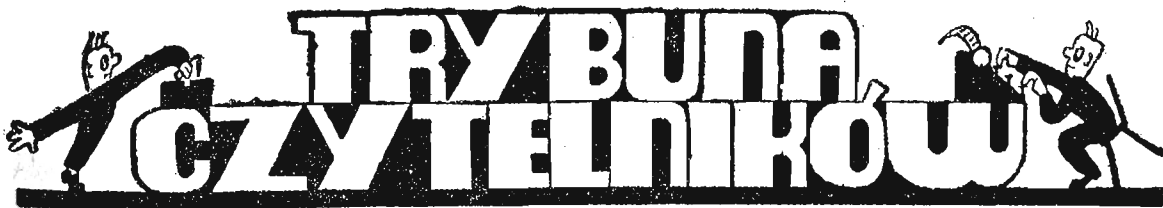
Pracownik Urzędu Skarbowego w Krośnie tow. Franciszek Rakucki obchodził w tych dniach 50-lecie swej pracy zawodowej.

Tow. Rakucki, który liczy blisko 70 lat, jest wzorem dobrego urzędnika i kolegi, który nie szczędząc trudu, poza zajęciami służbowymi, kształca obecnie nowe kadry pracowników swojej placówki. W ciągu o-

statnich 5 lat pracy dla Polski Ludowej odznaczył się szczególną sumiennością i nie opuścił ani jednego dnia pracy.

Za swą długoletnią i nienaganą pracę tow. Franciszek Rakucki otrzymał od władz przełożonych — dyplom uznania i nagrodę pieniężną.

ew.

Spekulacja w młynie Ranizowa

Kumoterstwo, bezduszne podejście do życiowych spraw, biurokracizm i opieszałość — oto główne źródła istniejących jeszcze niedomagań i niedociągnięć na różnych odcinkach naszego życia, będących powodem narzekania i niezadowolonych.

Korespondent nasz „S” z Kolbuszowej, będąc w czasie ferii w Ranizowie, spotkał się z niezadowolonym miejscowej ludności którego powodem są stosunki panujące w tutejszym młynie.

I tak na terenie młyna mają miejsce pewne praktyki, mające wiele wspólnego ze spekulacją.

Z niewiadomych powodów chłopci oddając do przemiału pszenicę, otrzymują w zamian mąkę jęczmienną lub mąkę napwół z otrębami.

Praktyki te, nie tylko że przynoszą materialną szkodę miejscowym chłopom ale wykorzystywane są przez wrogów w walce klasowej, służąc ich propagandzie. Sądzymy, że uwagi te wpłyną na uzdrowienie stosunków w młynie w Ranizowie.

Tajemnica nieaktualnych programów

3 i 4 bm. mieszkańcy Krosna i okolicy zelektryzowała wiadomość, że kino „Pionier” nieczynne na skutek remontu od 1949 r., wyświetla film pt. „Harry Smith odkrywa Amerykę” — jak donosił zamieszczony przez nas repertuar.

Nic dziwnego, że mieszkańcy Krosna i okolicy tłumnie zjawili się przed jedynym na tym terenie kinem, oczekując na otwarcie kasy. Niestety okazało się, że wibiciele sztuki filmowej musieli odejść od kasy z niczym. Co ciekawsze, na łamach naszej gazety czytelnicy nasi w dalszym ciągu śledzili ciągle zmiany repertuaru filmowego, mimo że kino „Pionier” w dalszym ciągu było nieczynne.

W sprawie tej otrzymaliśmy liczne listy z zapytaniami.

Jak się okazało paradoksalna ta sytuacja powstała z winy Zarządu Okręgowego kin w Krakowie, który na przestrzeni tego czasu, przysyłając nam repertuar

dla kina w Krośnie, wprowadzał w błąd Redakcję i naszych Czytelników.

Powyższy wypadek jest charakterystycznym przykładem biurokratycznego podejścia do pewnych spraw, świadczy o tym, że Zarząd Okręgowy Kin w Krakowie nie powziął swej pracy z terenem, czego jaskrawym dowodem jest fakt, że do dnia dzisiejszego nie orientuje się, że podlega mu placówka jest nieczynna.

Czytelnikom naszym znana już jest „tajemnica” nieaktualnych programów, i sądzymy, że uwagi te przyczynią się także do skoordynowania pracy Zarządu Okręgowego Kin w Krakowie, który w przyszłości winien przede wszystkim utrzymywać stały kontakt z terenem.

Usunąć okupacyjne „pamiątki”

Minęło już przeszło 5 lat od chwili wyzwolenia naszego kraju przez Armię Radziecką i Wojsko Polskie. To też zadziwiający jest fakt, że do chwili obecnej, w Krośnie, przy ul. Nowotki, naprzeciw jednostki wojskowej WOP na słupie telefonicznym panuje niepodzielnie „majestatyczna” tablica z napisem: „Zur Gendermerie Blichstrasse”.

Czy ojcowie miasta Krosna nie sądzą, że jest już najwyższy czas, aby usunąć tablicę przypominającą ninioną okupację?

Dlaczego?...

„Zarząd Powiatowy Związku Inwalidów Wojennych w Przeworsku do dnia dzisiejszego nie załatwił jeszcze sprawy 16-letniego uczennicy Szkoły Handlowej w Jarosławiu — Zofii Jabłońskiej.

„Na oddziale ginekologicznym w Szpitalu Wojewódzkim w Rzeszowie, siostra Maria wbrew woli pacjentów zabiera im kwiaty, ozdabiając nimi miejscową kaplicę.

„Sklep gminnej spółdzielni Samopomocy Chłopskiej filia Nr 1 w Stocinie otwarty jest tylko do godziny 5-tej, mimo że od tego zwyczaju istnieją pewne odstępstwa ale tylko dla znajomych.

„W sklepie prywatnym Andrzeja Bacia w Jaśle panuje karygodny brud i niechlujstwo.

Wyborowe wina krajowej produkcji coraz bardziej wypierają wódkę. Wielkim wyborem win po przystępnych cenach dysponują zarówno sklepy spożywcze i cukiernicze PSS jak i placówki MHD.

SPO

Sprawny do pracy i obrony

Jedną z form upowszechnienia kultury fizycznej, wśród szerokiego mas ludzi pracy miast i wsi, jest zdobywanie odznaki SPO — sprawny do pracy i obrony.

Doniosłe jej znaczenie charakteryzują najlepiej hasła, pod którymi odznaka SPO będzie popularyzowana:

Młodzież zdobywa odznakę SPO.

Sprawny do pracy i obrony — hasłem każdego obywatela.

Odznaka SPO — sprawdzianem rozwoju kultury fizycznej w Polsce.

Niema sportu bez odznaki SPO.

Chcesz uprawiać sport — zdobądź odznakę SPO.

SPO — da ci siłę i zdrowie.

Każdy Polak zdobywa SPO.

SPO — to Twój znak.

SPO — to znak kultury fizycznej.

Świat pracy zdobywa SPO.

SPO — pomoże w wykonaniu Planu 6-letniego.

SPO — to radość — siła — zdrowie.

Zdobywając SPO — walczysz o pokój.

SPO — pomoże Ci we współzawodnictwie pracy.

Młodzieżowe brygady pracy walczą o SPO.

Sport w walce o pokój

Tegoroczne Święto Pracy, będzie obchodzone uroczysto w całym świecie, jako manifestacja zwycięskich i potężniejszych nieustannie sił obozu walki o pokój i sprawiedliwy ustroj społeczny.

Tegoroczne Święto Pracy dla mas pracujących i całego narodu jest świętem szczególnie uroczystym i radosnym, jest bowiem dniem podsumowania dotychczasowych osiągnięć i zwycięstw.

W tym wielkim święcie nie zabraknie też sportowców.

Demokratyczny ruch sportowy służy sprawie utrzymania i poprawienia zdrowotności ludzi pracy miast i wsi, sprawie podniesienia moralnych i etycznych wartości naszego narodu.

Ludzie pracy, dzięki rozwojowi kultury fizycznej, zwiększają swą tętno, sprawność fizyczną, siłę ducha. Zdobyte na boiskach walory fizyczne i cechy psychiczne przeno-

szone są na teren codziennej pracy.

Sportem, który w szerokich masach robotniczych zjednał sobie ogromną liczbę zwolenników, jest sport motorowy. A przecież motocyklista i automobilista może włączyć się do pracy na roli jako traktorzysta. Oto jeden z wielu przykładów ścisłej łączności i wzajemnej zależności wychowania fizycznego z poszczególnymi zawodami.

W dniu Święta Pracy sportowcy zmanifestują swoją gotowość oddania wszystkich sił dla realizacji wielkich zadań planu 6-letniego w myśl hasła:

„PIERWSI W SPORCIE — PIERWSI W PRACY“.

Sportowcy polscy uczczą dzień ten zwiększeniem wysiłku nad podniesieniem swego poziomu ideowego, zawodowego i sportowego.

Wzoruąc się na wspaniałych osiągnięciach sportu radzieckiego wszystkimi siłami zdobytymi na stadionach i boiskach, hartem i śmiałością, energią i zapałem, świadomością i entuzjazmem służyć będą wielkiej sprawie pokoju i socjalizmu.

W swoich poczynaniach sportowcy wzorować się będą na sportowcach radzieckich, którzy swoje zwycięstwa i wybitne osiągnięcia na stadionach europejskich zawdzięczają nie tylko dużym umiejętnościom i dobremu fizycznemu przygotowaniu, ale przede wszystkim moralnej sile sportowców, uznanej dzisiaj przez cały świat.

Sportowy charakter wykuwa się nie tylko w sportowych walkach, ale także w pracy. Jego główną zasadą jest iść ciągle naprzód po nowe osią-

Zawody motocyklowe w Gorlicach

Sekcja motorowa KS „Związkowiec“ Gorlice urządza w dniu 23 kwietnia zawody motocyklowe z okazji otwarcia sezonu. Zawody odbędą się z udziałem następujących zaproszonych drużyn: Włóknarz (Krosno), Związkowiec (Krosno), Ogniwu-Tarnowa, Gwardia (Rzeszów), Motoklub (Nowy Sącz), Unia (Mościce), Kolejarz (Kraków).

Zawody poprzedzą odświeżenie proporcji sekcji motocyklowej KS „Związkowiec“.

***
SANOVIA (Lesko) — ZWIĄZKOWIEC Ib (Strzyżów) 5:1 (3:1)

się wokoło, by kogoś nie spotkać, przekradali się do swych szalasów. Na sen nie było już czasu...

Zmęczeni po bezsennych nocach wychodzili do pracy z koszarzami, na łękę. Pracowali w milczeniu, w skupieniu, a myśli o tym, że po długim, ciężkim dniu nadejdzie wieczór i że znów wyjdą nad stromy brzeg, by oddać się słodkim chwilom swego szczęścia, napęliła ich dusze niepokojącą radością.

4

Pewnej niedzieli pod dom Stepana Dubrowina zajęli nieznanymi. Było ich pięcioro: trzy baby, gruby staruszek i jasnowłose, kędzierzawy chłopiec. Ujrwszy ich przez okno i domyślając się po co przyjechali, Stepan pośpieszył im na spotkanie.

Działo się to rano, wkrótce po zakończeniu nabożeństwa. Maniaszka, która dopiero co skończyła sprzątać kuchnię i siódła do śniadania.

Zmęczona krzątaniem i pochłonięta myślami o oczekującym ją spotkaniu z Artiomem, nie zrozumiała początkowo, z czego się tak ojciec ucieszył. Gdy jednak weszły do chaty baby, a potem staruszek i młodzieniec, serce jej zamarło. Zimą jeszcze, gdy jeździła do Sokolinowki w odwiedziny do starszej siostry, która wysłała zamaż, chłopiec ten narzucał się jej natarczywie, przemawiał się do zrekowin. Wyjechała wówczas z Sokolinowki nie czekając, aż upłynie czas wyznaczony jej przez matkę.

Teraz, ujrawszy tego chłopca w swym domu, Maniaszka zerwała się z za stołu, przewróciła filiżankę z herbatą i skoczyła do izby. Stepan chciał już krzyknąć na córkę, spojrzawszy jednak na swatki i zrozumiał, że uznały zachowanie się dziewczyny za całkowicie zgodne z obyczajem.

e. d. n.

Zobowiązania 1-Majowe sportowców LZS „Staroniwa“

W związku z przypadającym na dzień 1 Maja Świętem Pracy, sportowcy LZS „Staroniwa“ postanowili uczcić wielki dzień międzynarodowego proletariatu konkretnymi zobowiązaniami, dając wyraz swej postawy oraz zrozumienia dla podniesienia poziomu wychowania fizycznego i sportu na wsi.

Członkowie LZS „Staroniwa“ wspólnie z Zarządem zobowiązali się:

1. Do dnia 25 kwietnia br. wybudować boisko sportowe i przygotować je do przeprowadzenia treningów.

2. Do dnia 27 kwietnia br. wybudować skocznnię oraz boisko do siatkówki.

3. Przygotować na dzień 1 Maja imprezy propagandowe na terenie gromady Staroniwa, gdzie przed imprezami wygłoszone zostaną pogadanki sportowe o charakterze ideologiczno - wychowawczym.

Mieszkw bije rekordy świata

W pierwszym dniu, rozpoczętych w Moskwie, mistrzostw pływackich ZSRR — czołowy pływak radziecki st. klasycznym Mieszkw pobit dwa rekordy ZSRR, z których jeden jest jednocześnie nowym rekordem świata. Na dystansie 100 m st. motyl. Mieszkw poprawił, należący do niego, rekord świata o 0,4 sek., uzyskując czas 1:06,8. Na dystansie 100 m st. klas. Mieszkw pobit należący również do niego, rekord ZSRR wynikiem 1:12,7.

Teniści polscy powrócili do kraju

Do Warszawy przybyła samolotem z Moskwy ekipa tenisistów polskich, która bawiła w ZSRR na miesięcznym obozie treningowym. W imieniu GKFF przybyłych powitał gen. Bordziłowski. Odpowiedział kierownik drużyny polskiej — inż. Olszowski, który oświadczył:

„Zakończony miesięczny pobyt w ZSRR stanowi bezwzględnie przełomowy moment w historii tenisa polskiego. Pobyt u naszych drogiego kolegów, towarzyszy radzieckich otworzył przed nami możliwości poznania człowieka radzieckiego, jego kultury i życia, osiągnięć na polu gospodarczym, społecznym i, co nas szczególnie interesuje, wychowania fizycznego i sportu.“

Możliwości te staraliśmy się do maksimum wykorzystać. Było to możliwe dzięki niezwykłej serdeczności gospodarzy, w których znaleźliśmy wielkich przyjaciół i nauczycieli. Tenis radziecki, dzięki oparciu go na masowości i opiece nad młodzieżą, osiągnął wspaniały poziom, o czym mieliśmy możliwość przekonać się w spotkaniach towarzyskich.

Przybывая na ziemię polską, stajemy przed zadaniem podzielenia się zdobytym doświadczeniem ze swymi kolegami i to nie tylko tenisistami, aby następnie wykorzystać je w pracy, przy budowie socjalistycznego sportu w Polsce, w ścisłej przyjaźni z narodami radzieckimi“.

Raid kolarski w gminie Wiśniowa

Na posiedzeniu Gminnej Rady Sportu Wińskiego w Wiśniowej opracowano organizację raidu kolarskiego na terenie miejscowej gminy.

W dniu 23 bm. o godz. 10 wyruszą 3 drużyny kolarskie do gromad, celem odebrania meldunków o realizacji zobowiązań 1-Majowych.

Ze względu na wielkość gminy i górzysty teren ustalono 3 trasy:

I. Wiśniowa — Pstrągówka, Jaszczuranka — Szufnarowa — Wiśniowa.

II. Wiśniowa — Niewodna — Różanka — Zawadka — Tułkowiec — Wiśniowa.

III. Wiśniowa — Jazowa — Kozłowski — Markuszowa — Oparówka — Keżuchów — Kalembina — Wiśniowa.

Na trasie pierwszej startują kolarze LZS „Wiśniowa“, na drugiej LZS „Kozłówek“, na trzeciej LZS „Jazowa“.

Około godz. 14 przewiduje się uroczyste powitanie powracających kolarzy z meldunkami.

Reprezentacyjna grupa kolarzy dojręcy wreszcie ogólny meldunek z całej gminy w Krośnie w dniu 30 kwietnia.

W dniu Święta Pracy kolarze wezmą udział w defiladzie w Krośnie.

LL

***
WAGON (Sanok) — ZWIĄZKOWIEC (Gorlice) Ib 3:2 (0:1)

***
GWARDIA (Sanok) — NAFTA (Jedlicze) 2:2 (0:1)

Komunikat

W związku z zarządzoną przez Ministerstwo Finansów likwidacją Wydziału Rent Inwalidzkich przy Izbie Skarbowej w Rzeszowie, akta inwalidów, wdów i sierot po inwalidach zostana z końcem maja 1950 r. odstąpione Izbie Skarbowej w Krakowie.

Od dnia 1 czerwca 1950 r. w sprawach inwalidzkich należy zwracać się do Izby Skarbowej w Krakowie. Wypłata rent nie dozna przerwy i będzie dokonywana jak dotychczas przez właściwe Urzędy Pocztowe.

K-454

IZBA SKARBOWA W RZESZOWIE

OGŁOSZENIE

Centrala Tekstylna w Przemysłu zatrudni od zaraz dekoratora okien wystawowych.

Wymagana znajomość papieroplastyki, grafiki i malarstwa. Warunki płacy do omówienia. — Podania kierować: C. T. Przemysł, ul. Mickiewicza 4.

K-455.

Ogłoszenia drobne

ZGUBIONO książeczkę wojskową wystawioną przez RRU Rzeszów nazwisko Kochanow. Trzymiesięczne nowoczesne korespondencyjne kursy księgowości, angielskiego, Łódź, skrzynki Jan, Poręby Dymarskie pow. Kolbuszowa. 163. K-458

5500 piłkarzy — 370 drużyn w „Pucharze Polski“ w woj. rzeszowskim

Rok 1950 — pierwszy rok planu sześcioletniego jest rokiem historycznym dla rozwoju polskiego ruchu sportowego. Po raz pierwszy kultura fizyczna i sport, jako nieodłączna część ogólnego, wychowania nowego człowieka, mając stałe i potężne podstawy finansowe, znalazły miejsce w wielkim planie budowy zrębów socjalizmu.

Rok 1950 rozpoczyna wielką akcją upowszechnienia kultury fizycznej i umasowienia sportu. Jednym z najbardziej popularnych dziedzin wychowania fizycznego w Polsce Ludowej jest bezspornie piłka nożna, ulubiony sport młodzieży i dorosłych.

Dla właściwej propagandy kultury fizycznej, godnej wytycznych planu, postanowiono zorganizować rozgrywki o „Puchar Polski“, które naprzód przyczynią się do upowszechnienia piłkarstwa, wciągając w krąg zainteresowań sportowych tysiące zespołów miast i wsi, z terenu całego kraju.

We wszystkich okręgach piłkarskich formalnie zamknięte zostały już listy zgłoszeń.

W województwie rzeszowskim, w którym mamy dwa okręgi piłkarskie: rzeszowski i przemyski, w dniu zamknięcia list, zgłoszonych było 370 drużyn tj. około 5500 piłkarzy.

W samym Rzeszowie stanę do rozgrywek 41 drużyn. Z powiatów na czoło wysunął się powiat rzeszowski, który wystawia aż 24 drużyn, w dalszych powiatach liczba startujących przedstawia się następująco: Przemysł 42, Jarosław — 26, Nisko — 15, Przeworsk — 12, Lubaczów — 5, Tarnobrzeg — 25, Krosno miasto — 14, Krosno powiat — 12, Brzozów — 8, Kolbuszowa — 10, Dębica miasto — 10, Dębica powiat — 16, Lesko — 10, Gorlice miasto — 6, Gorlice powiat — 8, Łańcut — 18, Sanok — 16, Jasio 10, Mielec — 20.

Z ogólnej liczby 370 zespołów zgłoszonych do „Pucharu Polski“ Ludowe Zespoły wystawiają 186 drużyn, Szkolne Koła Sportowe — 23 oraz tzw. „uliczne kluby“ — 6 i wreszcie 156 drużyn związkowych.

Już za parę dni rozpoczynamy wielkie rozgrywki. Tą drogą kierujemy apel do wszystkich zawodników, by godnie reprezentowali podczas zawodów barwy klubów oraz dobre imię sportowców Polski Ludowej. Gospodarze zawodów winni przygotować starannie boiska, które należy odpowiednio udekorować. Gościom należy okazać jak najdalej idącą pomoc.

Maniaszka patrzyła na posrebrzoną przez księżyc wodę, gładziła ostrożnie twarz i włosy Artiomia, a on całował jej ręce, spoglądał na niebo, na blade gwiazdy, i uśmiechał się długo, łagodnie.

— Dobrze mi, Maniu... — szeptał.

— Jak dobrze, Artiuszo — odpowiadała również szep-tem.

I znowu długo milczeli. Potem znów powtarzali to samo:
— Dobrze mi, Maniu...
— I mnie też, Artiuszo.

W chwilach tych nie zajmowali się niczym — ani przeszłością, ani przyszłością. Doznawali uczucia, jakby pozostali sami, we dwoje na całym świecie i dla nich tylko ta cicha noc roztacza swój czar.

Siedzieli tak godzinami nad urwistym, piaszczystym jarem i nie pragnęli niczego, prócz nocy, mroku, samotności, spokoju. Lecz nie było to w ich mocy.

Na wchodzące przejaśniało się nad widnokręgiem, potem zapalały się odbłaski dalekiej łuny i w rzedającym półmroku ukazywały się zarysy drzew, stogów, szale-ów.

Artiom i Maniaszka wstawali i ostrożnie, oglądając

Prenumerata zbiorowa miesięcznie zł 75, z doręczeniem do domu zł 100 i indywidualna zł 150. Prenumeratę przyjmuje PPK „Ruch“ na konto PKO Nowiny Rzeszowskie Nr. IX — 13769.

„NOWINY RZESZOWSKIE“ — Wydaje Rob. Sp. Wyd. „Prasa“ — Redakcja: Rzeszów, ul. Gałęzowskiego 7. — TELEFONY: Red. Nacz 1076. Sekr. Odpowiedz. 1554, pracowni działów 1608, sekretariat 1398. Oddział RSW „Prasa“ (Dział Ogłoszeń) 1856, Państw. Przeds. Kolportażowe „Ruch“ 1880. — Redaktor Naczelny przyjmuje godz. 12 — 18, Sekretarz Odpowiedzialny 11 — 12. Druk. P. Kr. Z. G. Oddział Rzeszów.

S-I-12615